



Peipsiääre

TEATAJA

NR 9 (64) OKTOOBER 2023

Kallaste tänava-
valgustus sai
uue hingamise

Lk 3



Anu Saul –
Tartumaa aasta
raamatukoguhoidja
2023

Lk 4



Euroopa kultuuri-
pealinn kutsub
Lõuna-Eesti käsitöö-
huvilisi kuduma välis-
külastele kingitusi

Lk 4



Foto: Kristi Jõesaar

Õpetajate päeval tänas ja tunnustas vald õpetajaid

Õpetajate päeval, 5. oktoobril toimus Alatskivi lossi sõiduhobuste tallis Peipsiääre valla õpetajate tänu-sündmus, kus tänati kõiki õpetajaid, õpetaja abisid, tugispetsialiste ja haridusjuhte nende pühendumise ja panuse eest laste ja noorte suunamisel ning toetamisel. Tänukõnega esinesid vallavanem Piibe Koemets ja volikogu esimees Jaako Lindmäe.

Vallavanem tõi välja, et haridus hõlmab üle poole Peipsiääre valla eelarvest ja haridusasutustes töötab ligi kaks kolmandikku meie töötajatest, ent lisaks arvulistele näitajatele on lasteaja ja kooli olemasolu maa-piirkonnas üldse üks kõige olulisemaid teenuseid, mis hoiab inimesed oma kogukonnas ja seob nad pikaks ajaks ühe elupaigaga. Kool on kogukonna tekkimise ja püsimise alus, lasteaed ja kool on ka kohaliku kultuuri, keele ja tavade edasikandjad. „Kõik need võimalused on siin kohapeal vajalikud selleks, et meie

valda tuleks elama noored, kas siis tagasi kodukanti või uut elukohta looma. Aga ka selleks, et need, kes täna siin elavad, ei peaks siit kooli puudumise tõttu mujale kolima. Sellepärast ongi õpetaja amet meie kohalikus omavalitsuses väga tähtis ja seda tuleb eriliselt väärtustada,” ütles Piibe Koemets.

Üritusel tunnustati valla õppeasutuste poolt esile tõstetud töötajaid. Vallavalitsuse tänukirja sai 18 valla haridustöötajat:

Eve Koort – Juhan Liivi nim Alatskivi Kooli muusikaõpetaja,
Grete Hantson – Juhan Liivi nim Alatskivi Kooli huvijuht ja tantsuõpetaja,
Küllli Merivee – Vara Põhikooli matemaatikaõpetaja,
Maila Kolberg – Anna Haava nim Pala Kooli inglise ja saksa keele õpetaja,
Merje Ottson – Anna Haava nim Pala Kooli loodusainete õpetaja,

Marve Juursalu – Anna Haava nim Pala Kooli klassiõpetaja ja tantsuõpetaja,
Eve Eres – Anna Haava nim Pala Kooli lasteaiaõpetaja,
Marina Avdejeva – Kolkja Lasteaed-Põhikooli õppejuht, klassi- ja muusikaõpetaja,
Irina Orlova – Kolkja Lasteaed-Põhikooli klassiõpetaja,
Aili Kivisaar – Kolkja Lasteaed-Põhikooli kunsti- ja käsitööõpetaja,
Nadežda Smuglina – Kolkja Lasteaed-Põhikooli lasteaiaõpetaja abi,
Katrin Kadaste – Vara Lasteaia Õnnetriinu õpetaja,
Kersti Tuulik – Vara Lasteaia Õnnetriinu õpetaja abi,
Sigrit Paide – Koosa Lasteaia õpetaja abi,
Merle Mogom – Alatskivi Lasteaia õpetaja abi,
Made Ritsing – Alatskivi Kunstide Kooli lauluõpetaja,
Merike Undrits – Vara Lasteaia

Õnnetriinu direktor,
Helen Paju – Juhan Liivi nim Alatskivi Kooli direktor.

Vallavanem sõnas, et inimese haridustee pikkus sõltub suures osas inimesest endast, ent selle sisukust mõjutavad ka väga-väga palju õpetajad. „Õpetaja ülesanne ei ole last ette valmistada eluks, vaid näidata talle, et ta on juba elus ja peab hakkama saama sellega,” lõpetas Piibe Koemets Jaan Krossi sõnadega. Õpetajatele andsid meeoluka kontserdi Marek Sadam ja Tõnu Laikre.

Täname ürituse korraldamise panustajaid: kaunistuste tegija Tuuli Hirvelä Kokora Lillevabrikust, meenete valmistaja Anneli Hilpus, helitehnik Karl-Gustav Kello, toitlustaja Martin Laiapea Kivi körtsist.

Bianka Makoid
haridusspetsialist

NOVEMBRI SÜNDMUSED

5. november

15.00–18.00 Vara rahvatantsurühma Kiljak 20. sünnipäeva simman Vara kogukonnakeskuses.

8. november

12.00 Lümati raamatukogu 110. sünnipäev Ranna rahvamajas.

11. november

19.00 Isadepäeva hõnguline kogukonnaõhtu Kokora külakeskuses

20.00 Isadepäevapidu Ranna rahvamajas.

12. november

12.00 Mari Vallisoo 73. sünniaastapäeva tähistamine Kodavere Päriskeskuses.

18. november

Heino Elleri Muusikakooli kontsert Alatskivi lossis.

18. november

19.00 Meestepäevapidu Koosa rahvamajas.

19. november

14.00 Sangaste Krahvi teatri etendus „Lollim kui 6.a“ Pala kultuurimajas.

21. november

Kinopäev Alatskivi lossi-kinos:

14.30 komöödiafilm

„Vaba raha“;

17.00 kogupere seiklusfilm „Tähtsad ninad“;

19.00 draama „Tume para-diis“ (alla 16 a keelatud).

24. november

18.00 Kogupere seiklusfilm „Tähtsad ninad“ Pala kultuurimajas.

25. november

11.00 Trikoopaelast korvi heegeldamine Koosa rahvamajas.

29. november

17.00 Jõulukeeksi õpiköök Mirjega „Mmm ... jõulukeeksi, mõtelge!“ Pala kultuurimajas.

Sõbralik soovitus: kui leiad sündmuste loetelust ürituse, mis just sulle mõeldud või huvi pakub, palun märgi see kohe oma kalendrisse, et ei ununeks. Täpsem info sündmuste kohta Peipsiääre valla kodulehel www.peipsivald.ee/suundmused

 VALLAVOLIKOGUST
Peipsiääre Vallavolikogu II koosseisu 26. istungilt 27. septembril 2023

Muudeti Peipsiääre valla arengukava 2018–2030 ja tegevuskava ning kinnitati terviktekstidena „Peipsiääre valla arengukava 2018–2030“ ja „Tegevuste ja investeringute kava“ uued redaktsioonid. Kinnitati Peipsiääre valla eelarvestrateegia 2024–2027 ja tunnistati kehtetuks Peipsiääre Vallavolikogu 17.10.2022 määrus nr 33 „Peipsiääre valla eelarvestrateegia 2023–2026“. Lubati Peipsiääre Vallavalitsusel sõlmida kasutusrendileping bussi Mercedes-Benz Sprinter (537BVL) liisimiseks pärast lepingu nr 370925AL lõppemist jääkväärtuse ulatuses kolmeks aastaks. Otsustati võõrandada avalikul enampakkumisel järgmised kinnistud Peipsiääre vallas:

- Savimetsa külas Pumbamaja kinnistu (katastritunnus 58601:001:0679) alghinnaga 9000 eurot;
- Koosa külas asuv Sepanõlva kinnistu (katastritunnus 86102:001:0300) alghinnaga 2900 eurot;
- Torila külas asuv Pajuvälja kinnistu (katastritunnus 58601:001:1198) alghinnaga 5000 eurot;
- Nõva külas asuv Nõva-Kooli kinnistu (katastritunnus 57603:001:0051) alghinnaga 60 000 eurot,
- Metsakivikülas asuv Kirepi hoidla kinnistu (katastritunnus 86102:001:0259) alghinnaga 3500 e eurot;
- Metsakivi külas asuv Farmi kinnistu (katastritunnus 86102:001:0261) alghinnaga 4500 eurot;
- Mustametsa külas asuv Väljaku kinnistu (katastritunnus 86101:005:0034) alghinnaga 9500 eurot;
- Vara külas Vara 10-7 asuv 3-toaline korter alghinnaga 29 900 eurot.

Volikogu esimees luges ette pöördumise RRLektus Aktsiaseltsilt. Volikogu liige A. Širokov kandis ette pöördumise. Vallavanem andis volikogule ülevaate vallavalitsuse tööst.

Volikogu istungite päevakorrad tervikuna ja otsused on kättesaadavad nii protokollist kui ka salvestusest Peipsiääre valla kodulehelt:

» *istungite protokollid* –

www.peipsivald.ee/vallavolikogu-protokollid

» *otsetilekanete salvestised* –

www.peipsivald.ee/istungite-otseulekanded.

AVALIKUD ENAMPÄKKUMISED

Peipsiääre Vallavalitsus võõrandab avalikul enampakkumisel järgmised kinnistud Tartu maakonnas Peipsiääre vallas:

- Torila külas Pajuvälja (katastritunnus 58601:001:1198, registriosa nr 20651150) alghinnaga 5000 eurot.
- Koosa külas Sepanõlva (katastritunnus 86102:001:0300, registriosa nr 4440304) alghinnaga 2900 eurot.
- Metsakivi külas Kirepi hoidla (katastritunnus 86102:001:0259, registriosa nr 4183104) alghinnaga 3500 eurot.
- Savimetsa külas Pumbamaja (katastritunnus 58601:001:0679, registriosa nr 17166850) alghinnaga 9000 eurot.
- Metsakivi külas Farmi (katastritunnus 86102:001:0261, registriosa nr 4178304) alghinnaga 4 500 eurot.
- Mustametsa külas Väljaku (katastritunnus 86101:005:0034, registriosa nr 4505004) alghinnaga 9500 eurot.
- Vara külas Vara 10 korter 7 (registriosa nr 3120904, katastritunnus 86101:006:0165, suurus 68,6 m²) alghinnaga 29 900 eurot.
- Nõva külas Nõva-Kooli (katastritunnus 57603:001:0051, kinnisturegistriosa number 1753535; pindala 10029 m²) alghinnaga 60 000 eurot.

Enampakkumised toimuvad [osta.ee](https://www.osta.ee/peipsiääre-vallavalitsus) keskkonnas <https://www.osta.ee/peipsiääre-vallavalitsus> tähtajaga 08.11.2023 kell 10.00.

Info: Peeter Kiuru, tel 5393 2566, peeter.kiuru@peipsivald.ee

Kalmar Raudsepp, tel 515 4875, kalmar.raudsepp@peipsivald.ee

 VALLAVALITSUSEST
9. oktoobril (erakorraline)

Arendusvaldkond. Kvalifitseeriti riigihanke „Kallaste linnakeskuse avaliku ruumi arhitektuurivõistlus“ osalejad ning tunnistati vastavaks ideekavandid. Kvalifitseerimistingimustele tunnustati vastavaks tähtaegselt nõuetekohased dokumendid esitanud osalejad OÜ NU arhitektuur, Stúdio Tallinn OÜ, KA Arhitektid OÜ, ABMA OÜ ja Majaja OÜ. Tunnistati hanke alusdokumentides esitatud nõuetele vastavaks ideekavandid märkegõnaga KALDAKAAR, KALDAPÄÄSUKE, KULDRANNAKE, SERVITI ja SIIN EI OLE KALA. Anti korraldus kutsuda kokku riigihanke „Kallaste linnakeskuse avaliku ruumi arhitektuurivõistluse korraldamine“ arhitektuurivõistluse žürii, et selgitada välja ideekonkursi võitja ja teised auhinnaasajad ning määrata neile hanke alusdokumentides sätestatud auhinnad.

3. oktoobril**Ehitusvaldkond.**

Ehitusluba väljastati suurkaevu ehitamiseks:

- Päiksi külas Lootuse kinnistul,
- Undi külas Peedu kinnistul,
- Kasepää alevikus Peipsi 201 kinnistul.

Ehitusluba jäeti väljastamata Kasepää alevikus Peipsi tn 88 kinnistule.

Projekteerimistingimused väljastati:

- Moku külas Kooli kinnistule kõrvalhoone laiendamiseks,
- Ranna külas Peipsi-Aroni kinnistule abihoone ehitusprojekti koostamiseks.

Puurkaevu asukoht kooskõlastati Tõruvere külas Kalevipoja kinnistul.

Sundvaldus seati Elektrilevi OÜ kasuks Kauda külas Meerite kinnistule avalikes huvides vajaliku maakaabelliini rajamiseks.

Keskkonnavaldkond.

Kiideti heaks Hajaasustuse programmi 2023 Papiaru küla Ääremaa kinnistu projekti „Kanaliseerimisüsteemide valdkond“ lõpparuanne.

Maakorraldus. Nõustuti Undi külas asuva Valgemõisa katastriüksuse jagamisega ning määrati jagamise käigus tekkinud katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.

Nõustuti Kasepää alevikus Pikk tn 12a katastriüksuse riigi omandisse jätmisega.

Majandusvaldkond. Avaliku ürituse luba anti FIE Sirle Sillastele avaliku ürituse „Kallaste laat“ korraldamiseks 8. oktoobril 2023 kell 10.00–15.00 Kallaste linna keskväljakul.

Sotsiaalvaldkond. Otsustati väljaspool kodu asuvate inimeste ööpäevaringse üldhooldusteenuse kulude katmine.

Info. Majandusosakonna juhataja informeeris vallavalitsust Kallaste kooli Oja 28 koolihoonele uue katla paigaldamisest.

Vallavanem andis teada, et 28. septembril lõppes Kallaste keskväljaku arhitektuurikonkursi hange. Abivallavanem tõi välja, et Kallastele Oja 16 kinnistu vastas asuvasse parklasse rajatakse avalik veevõtukoht.

19. septembril

Ehitusvaldkond. Projekteerimistingimused väljastati Lahe külas Kasesalu kinnistule elamu, garaaži, kohviku ja vertikaalset tüüpi tuulegeneraatori projektide koostamiseks.

Ehitusluba väljastati Pilpa külas Kullamaa kinnistul tiigi rajamiseks.

Kasutusload väljastati:

- Vara külas Ees-Saekaatri kinnistul päikeseelektrijaamale,
- Pala külas Koolimaja kinnistul Pala Põhikooli evakuaatoripile,
- Tähemaa külas Jaanimäe kinnistul elamule.

Puurkaevu asukohad kooskõ-

lastati:

- Alasoo külas Männa kinnistul,
- Kadrina külas Saare kinnistul,
- Mustametsa külas Soorebase kinnistul,
- Tedrekülas Kooli kinnistul,
- Tähemaa külas Kruusa kinnistul.

Tähtajatud sundvaldused seati:

- Elektrilevi OÜ kasuks Ronisoo külas Oru kinnistule avalikes huvides vajaliku maakaabelliini rajamiseks,
- Peipsiääre valla kasuks eratee avalikuks kasutamiseks määramiseks Mustametsa külas asuvale Väljaku kinnisasjale.

Haridusvaldkond. Vara Lasteaia Õnnetriinu struktuuri muudeti, suurendades õpetaja abi ametikohta 5,00-lt 6,00-le. Määrati huvihariduses ja huvitegevuses osalemise toetused.

Keskkonnavaldkond. Kiideti heaks Hajaasustuse programmi lõpparuanne:

- Tähemaa küla Nurga kinnistu 2022. a projekt „Nurga kinnistule suurkaevu rajamine Tähemaa külas“,
- Haapsipea küla Trässa kinnistu 2022. a projekt „Kanaliseerimisüsteemi rajamine“,
- Tagumaa küla Õunapuu kinnistu 2023. a projekt „Elamus olemasoleva nõuetele mittevastava kanalisatsioonisüsteemi ümberehitus“.

Maakorraldus. Peipsiääre vallas asuvale munitsipaalomandisse antavale Alasoo külas asuvale katastriüksusele määrati sihtotstarve 100% transpordimaa ja koha-aadress Tartu maakond, Peipsiääre vald, Alasoo küla, Haava tee.

Nõustuti Rabaku katastriüksuse riigi omandisse jätmisega. Nõustuti Piibumäe külas asuva Jahi katastriüksuse jagamisega ning määrati jagamise käigus tekkinud katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed.

Sotsiaalvaldkond. Määrati hooldajatoetus ja väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse kulude katmised.

Kinnitati Peipsiääre Vallavalitsuse alalise sotsiaaltöökomisjoni uus koosseis: esimees sotsiaalosakonna juhataja Kätlin Sernet, liikmed sotsiaaltööspsialist Eha Saar, sotsiaaltööspsialist Veele Kook, lastekaitsepspsialist Helina Vester, sotsiaaltööspsialist Olga Solovjova, sotsiaaltööspsialist Galina Sokolova, sotsiaalkaitse ennetusspsialist Kristina Vulf.

Vallavolikogusse otsustati suunata vallavara võõrandamisega seotud eelnõud: Farmi kinnistu Metsakivi küla; Kirepi hoidla kinnistu Metsakivi küla; Nõva-Kooli kinnistu Nõva küla; Pajuvälja kinnistu Torila küla; Pumbamaja kinnistu Savimetsa küla; Sepanõlva kinnistu Koosa küla; Vara 10 korter 7; Väljaku kinnistu Mustametsa küla.

Info. Abivallavanem informeeris vallavalitsust: 1) Alatskivi Lasteaia hoolekogu esimehe pöördumisest lastele mäekünka rajamiseks lasteaia territooriumile. Vallavalitsus andis majandusosakonnale ülesandeks võtta hinnapakumised. 2) A. Haava nimelise Pala Kooli avaldusest endises õpilaskodus ruumi kasutamiseks. Vallavalitsus nõustus ruumi kasutusse andmisega.

Vallavanem informeeris vallavalitsust valla haridus-, kultuuri-, noorsoo- ja sporditöökorrallduse analüüsi läbiviimise algatamisest koostöös Hea Hariduskorrallduse MTÜga.

Peipsiääre Vallavalitsuse istungite täpne päevakord ja protokollid on leitavad Peipsiääre valla kodulehelt www.peipsivald.ee/vallavalitsuse-protokollid.

Tartumaa Ühistranspordikeskus annab teada bussiliinide sõiduplaanide muutusest alates 1. novembrist 2023

Peipsiääre vallas puudutavad muudatused liine:

701 Tartu – Koosa – Varnja – Alatskivi – (Kokora) – (Pala) (väljumine Tartust iga päev 11.30). **Liini on pikendatud Mäike, Nõva, Nõva tee ja Pala peatusteni. Neid peatusi teenindatakse nõudmisel (soovija olemasolul).**

730 Tartu – Kõrveküla – Vara – Välgi – (Kärgandi tee) (väljumine Tartust E-L (v.a

pühad), 13.50). **Lisatud on Vedu keskuse peatus, mida teenindatakse nõudmisel (soovija olemasolul).**

809 Tartu – Kavastu – Alatskivi – Nõva – Nina – Tartu (väljumine Tartust iga päev 15.00). **Mõne minuti ulatuses muutuvad peatuste läbimisajad.**

Detailsed sõiduplaanid tabeli kujul leiab MTÜ Tartumaa Ühistranspordikeskuse kodulehelt <http://transport.tartumaa.ee/>,

samuti on kehtivad sõiduplaanid nähtavad riiklikus sõiduplaaniportaalis www.peatus.ee.

Infot maakonna bussiliinide kohta saab ASi Hansa Bussiliinid infotelefonilt 5213 555.

Maikl Aunapuu

juhataja
MTÜ Tartumaa Ühistranspordikeskus

Väljaandja: Peipsiääre vallavalitsus, Tartu mnt 4, 60201 Alatskivi, Peipsiääre vald, Tartumaa

Kujundus: MK Meedia OÜ
info@mkmeedia.ee
Trükk: Printall AS
info@printall.ee

Toimetaja: Kristi Jõesaar,
Peipsiääre valla avalike suhete spetsialist
kristi.joesaar@peipsivald.ee
Tel (+372) 523 8740

Toimetuse ootab materjale 16. novembriks e-posti aadressile press@peipsivald.ee.

Peipsiääre Teatajas ilmuvate artiklite sisulise õigsuse ning keelilise korrektsuse eest vastutab vaid artikli või teate autor. Kõik toimetusele kasutatada antud materjalid tagastatakse andja soovil.

 **Peipsiääre**
TEATAJA

Järgmine Peipsiääre Teataja ilmub novembris 2023.



Kallaste tänavavalgustus põlemas 80% võimsusega.

Autor: Robert Kutsar

Kallaste tänavavalgustus sai uue hingamise koostöös Enefit Connectiga

Märtsikuust alates on Kallastel uuendatud tänavavalgustust ja linna tänavad on nüüdseks saanud uue valgusvarustuse – nutikad ja energiasäästlikud LED-valgustid. Peipsiääre Vallavalitsuse ja Enefit Connecti koostööna loodud uuenduslik valgustuslahendus on integreeritud olemasolevate Elektrilevi ja kohaliku omavalitsuse liinidega ning varustatud hämardatava juhtimissüsteemiga.

Esimene etapp hõlmas 172 vana- nend ja energiakulukate valgustite demonteerimist. Nende asemele paigaldati 117 LED-valgustit. Tänu kaasaegsetele optikaga varustatud valgustitele oli võimalik vähendada valgustite arvu, kuid samal ajal saavutades paremat valgusviljakust. Kallaste linna tänavavalgustuse teise etapi käigus on planeeritud lisada veel 18 tänavavalgustit, et katta kogu ala optimaalse valgustusega.

Projekti alguse põhjus oli vallavanema Piibe Koemetsa sõnul vajadus uuendada piirkonna valgustusvõrku, mis oli vananenud, riketele vastuvõtlik ja energiakulukas. „Soov oli kogu süsteemi rekonstrueerida – kuid kuidas seda teha, kui vahendeid on vähe? Oleksime saanud Kallaste tänavavalgustust uuendada vaid järk-järgult,“ selgitas ta.

Nutikas juhtimissüsteem võimaldab valgusteid vastavalt vajadusele või vähemprioriteetsel aegadel hämardada ja kustutada, vähendades tarbimist ja valgusreostust ning aidates kokku hoida valgustuskuludelt kuni ligi kolm korda rohkem võrreldes varasemaga.

Enefit Connecti pakutav täisteenusleping hõlmab projekti koostamist, paigaldustööd, valgustite haldamist ja hooldust. Lisaks sisaldab leping elektritena ja võrgutasude kompo-

nenti, mis on eriti oluline praegusel energiaturu volatiilsel perioodil. Fikseeritud kuutasu vähendab valla jaoks hinnamuutustest tulenevaid riske ja tagab kindlustunde järgnevat aastate eelarvete planeerimisel.

Vallavanem Piibe Koemets väljendas rahulolu, et suur investeering ei olnud vajalik ning tänu fikseeritud kuumaksele on piirkond muutunud kaasaegsemaks, atraktiivsemaks, energiasäästlikumaks ja ohutumaks. Täpsemat tagasisidet oodatakse poole aasta pärast, kui aasta pimedam aeg on seljatatud.

Uued valgustid toimivad vastavalt teenuslepingu määratud hämardusgraafikule, mille kujundamisel võetakse arvesse kohalike elanike soove ja turvalisuse aspekte.

Britt-Marii Pung
Eesti Energia AS
kommunikatsioonispetsialist

Omavalitsused said tugimaterjali täiskasvanute õppimise toetamiseks

Täiskasvanuhariduse valdkonna toetamiseks kohalikes omavalitsustes käivitati 2022. aastal pilootprogramm „Täiskäik“, mille tulemusena on nüüdseks valminud tegevusmudel ja soovitusel, mis aitavad omavalitsustel toetada täiskasvanute õppimist kohalikul tasandil, ning kirjeldavad, kuidas ning kellega koos selle heaks tegutseda.

Veebipõhine juhendmaterjal on üles ehitatud kolme peatükina, võttes fookusesse: 1) valdkonna olulised mõisted, keskkonna ning statistika ja trendid, 2) võimalike sekkumiste kirjeldamise ja mõtestamise ning 3) partnerite ning koostöövõrgustike kujundamise. Juhend baseerub programmi raames loodud tegevusmudelil, mis

omakorda moodustub läbi kolme joonise, ühendades nii indiviidi, omavalitsuse kui partnerite tasandi.

Lisaks sellele pakub veebikeskkond võimalusi saada inspiratsiooni pilootprogrammis osalenud omavalitsuste kogemustest ja ettekannetest ning toetavaid töölehti teema iseseisvaks arendamiseks piirkondades kohapeal.

Juhendmaterjali koostas koolitusettevõtte Kasvulava, väljatöötamisel osalesid 12 kohalikku omavalitsust ja eksperdid. Osalenud omavalitsuste (Hiiumaa, Häädemeeste, Järva, Lääne-Harju, Muhu, Otepää, Rae, Saue, Tori, Tõrva, Valga, Viljandi) spetsialistide ja praktikute panus mudeli väljatöötamisel on olnud märkimis-

väärne. Kõik osalenud omavalitsused seisavad oma inimeste hea käekäigu eest ning on leidnud võimalusi täiskasvanute õppimise edendamiseks oma linnas või vallas.

Juhendmaterjal ja tegevusmudel on kõigile kättesaadav aadressil <https://sites.google.com/view/tais-kaik>.

Täiskasvanute õppe süsteemsele mõtestamisele ja toetamisele suunatud tegevusi KOVides koordineerib ETKA Andras koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga Erasmus+ projekti „Agenda – täiskasvanuhariduse tegevuskava“ raames.

Sirje Plaks
Eeva Kumberg

Riigivara võõrandamine

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enampakkumise piirkonnas asuvate kinnisasjade

müümiseks. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 02.11.2023. Täpsemat informatsiooni saab Maa-ameti kodule-

helt aadressiga www.maaamet.ee või oksjonikeskkonnas aadressil <https://riigimaaksjon.ee>.

Valmis 2023. a kaasava eelarve võiduidee

Peipsiääre valla 2023. aasta kaasava eelarve hääletusel osales seitse ideed, mille poolt sai hääletada 24. maist 7. juunini 2023 elektrooniliselt infosüsteemis VOLIS. Enim hääli kogus ideed rajada Kallaste avalikku suplusranda atraktsioonid ja pingid.

Kallaste supelranna pinkide ja atraktsioonide idee oli ajendatud sellest, et Kallaste sadama kõrval asub ilus suur suplemisrand, mis on suveperioodil puhkajaid täis, kuid rannas puudusid pingid, ronila lastele ja aktiivsema ajaveetmise võimalus suurematele. Ettepanek oli kujundada Kallaste rand suvituspaigaks, mis pakuks oma rahvale ja külastajale rohkem aktiivset puhkamisvõimalust. Võiduidee esitas Kallaste elanik ja ettevõtja Niina Sergejeva.

Kallaste avaliku suplusranna atraktsioonid ja pingid teostas Tiptiptap OÜ. Tööde maksumus oli 12 244,78 eurot ilma käibemaksuta (hind koos käibemaksuga 14 693,74 eurot). Rannas on kõigile kasutamiseks kolm kahepoolset pinki, ronila lastele ning statsionaarne lauatenнисelaud. Kallaste supelrand on uueks rannahooajaks valmis!

Kristi Jõesaar
avalike suhete spetsialist



Foto: Kristi Jõesaar

Ootame osalema rahatarkuse edendamise töötubades!

Peipsiääre valla elanikel on võimalik hakata osa võtma rahatarkuse edendamise töötubadest: „Nullist investoriks“ ja „Meelerahufond“. Eelnevad teadmised rahatarkusest, sissetuleku suurus või haridustase ei ole olulised ning osaleda võivad kõik soovijad.

Õpigrupi „Nullist investoriks“ teemadeks on investeerimisalased terminid, investeerimisstrateegia paigapanek, varaklasside tutvustused ja nende plussid/miinused, eelarve koostamine, aktsiaostu sooritamine samm-sammult. Viimaseks kohtumiseks on kõigil osalejatel tehtud oma esimesed investeeringud ning neil on kindel plaan, milliseid samme edaspidi astuda.

Õpigrupi „Meelerahufond“ lõpuks on kõikidel osalejatel teada enda meelerahufondi suurus, tehtud selleks eraldi kogumiskonto ning alustatud raha kogumist. Õpigrupi raames räägitakse läbi järgnevad teemad: eelarve koostamine – tulud ja kulud, säästmine, meelerahufondi suurus, lisasissetuleku allikad, harjumuste muutmine.

Osalejad peaksid arvestama lisaks õpigrupis veedetud ajakulule ka iseseisva töö mahuga, sest koosviibimistelt saab teadmised, aga neid peab ise rakendama hakkama. Abistavaks vahendiks mõlema õpigrupi puhul moodustatakse privaatne suhtluskanal, kus osalejad saavad üksteisega jagada enda raskusi või edulamus (vabatahtlik).

Õpituba viib läbi mentor ja tegutsev investor, kes alustas enda investeerimisteedkonda aastal 2015. Täna omab ta aastatepikkust kogemust, investoritest koosnevat sõpruskonda ning erinevatest varaklassidest moodustuvat investeerimisportfelli. Selle kõik on ta üles ehitanud nullist, omamata seejuures majandusala kõrgharidust – seega on võimalik igaühel sama saavutada.

Kui grupid täituvad, hakkavad kokkusaamised toimuma Alatskivil üks kord kuus ning õhtusel ajal (peale tööpäeva lõpu). Töötubade kestuseks on 6 kuud – iga kuu üks kord, ning esimene kohtumine toimub jaanuaris 2024. Koolituse maksumuse tasub osaliselt Peipsiääre vald ning iga osaleja kanda jääb ka väike omaosalus. Osalustasu täpne suurus sõltub registreerunute arvust.

Vajalik on eelnev registreerumine. Huvi korral palume võtta ühendust valla haridusspetsialisti Bianka Makoidiga (bianka.makoid@peipsivald.ee, 5872 0355). Registreerumise tähtaeg on 27.11.2023.

Sebastian Jasinski on 17-aastane laulja Peisiääre vallast

Sebastian Jasinski on 17-aastane laulja Peisiääre vallast, kes on jõudnud „Eesti otsib superstaari“ finaali. Ta on üks kümnest andekast noorest, kes võitleb Eesti uue superstaari tiitli eest. Sebastian on pärit Särjala külast, kus ta hakkas laulma juba algkoolieas, osaledes solistiringis. Ta tegeles pikka aega ka jalgpalliga, aga gümnaasiumisse minnes valis ta muusika ning läks õppima WAF-kooli, kus ta arendas oma häält ja stiili.



Foto: TV3/Kalev Lilleorg

Sebastian saatis oma video konkursile „Eesti otsib superstaari“ ja pääses edasi eelvooru. Stuudiovoorus kindlustas Sebastian pealtvaatajate häältega endale koha finaalis. Sebastian ütles, et ta on väga õnnelik ja tänulik kõigile, kes teda toetavad. Ta lubas anda finaalis endast parima ja näidata oma kirge muusika vastu.

Sebastian on eeskujuks paljudele noortele, kes unistavad laulmisest. Ta näitab, et kõik on võimalik, kui usud endasse ja töötad kõvasti. Ta soovib noortel lauljatel olla julged ja originaalsed ning mitte karta väljendada oma tundeid läbi muusika. Ta ütleb, et laulmine on tema elu ja ta tahab jagada seda rõõmu teistega.

“Eesti otsib superstaari” finaalsaadet toimuvad sügisel TV3-s. Hoiame Sebastianile põialt ja aitame tal oma unistused ellu viia!

Evelyn Toomas



Foto: Tartu 2024

Euroopa kultuuripealinn kutsub Lõuna-Eesti käsitööhuvilisi kuduma väliskülalistele kingitusi

Kudumishooaja haripunkti saabumise tähistamiseks kutsub Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 kõiki käsitööhuvilisi kuduma kultuuripealinna mustritega mütse, sulle ja käpikuid. Valminud riidesemeid kingitakse 26. jaanuaril kultuuripealinna pidulikul avamisel osalevatele väliskülalistele.

Üleskutse tõstab esile ning näitab uhkusega väliskülalistele Lõuna-Eesti käsitööoskuseid. **Kudumeid hakatakse koguma novembrist ning neid saab tuua kõigisse valla raamatukogudesse. Esemele tuleb juurde lisada tegija nimi, vanus ning kohalik omavalitsus, et kingisaaja teaks, kes need kodus. Tartu 2024 premeerib osalejaid kinkekomplektiga, mis sisaldab tänukirja, helkurit ning maitsvat šokolaadi.**

Kultuuripealinna mustrid on sobilikud nii kudumismeistritele kui ka neile, kes veel vilunud nobenäpud pole. Kududa võib kõiki mustreid koos, saab ka valida vaid üksikud lemmikud ja neid töö sisse jäädvustada. Mustrid leiab Tartu 2024 kogumispunktidest. Neile kudumitele, kuhu ei ole sisse kootud Tartu 2024 mustrit, ömmeldakse äärelle hiljem juurde väike Tartu 2024 märgis.

Valminud esemeid näeb oluliste väliskülaliste seljas 26. jaanuaril, mil Tartu linnas avatakse pidulikult Euroopa kultuuripealinna aasta.

Rohkem mustritest: <https://tartu2024.ee/uudised/liisa-oma-kudumitesse-sartsu-tartu-2024-mustritega>

Tartu 2024 Peipsiääre vald



Ranna Raamatukogu Seltsi hoone 1920. a

Foto: erakogu

Lümati Raamatukogu 110

1913. a 4. novembril asutati Lümati külas Ranna valla vallasekretäri J. Priimäe ja Raatvere külakooli õpetaja K. Paju ettevõttel Ranna Rahvaraamatukogu Selts. Vastloodud selts oli esimene isetegevuse viljeleja siin maanurgas ja ühtlasi asutas ka esimese avaliku raamatukogu. Raamatukogu fond moodustati Sassukvere ja Raatvere kooliraamatukogude raamatutest, lisaks paluti annetusi. Algul oli raamatuid vähe ning need mahtusid ühte kappi ära.

Aastakümnete jooksul on raamatukogus töötanud palju inimesi: Johhannes Mägi, Leili Roots, Karl Paju, Adeele Tar-to, Tiiu Kask, Antonina Konstantinova, Milvi Laasma, Ene Maasik.

1930. a oli raamatukogu Ranna 6-klas-silise algkooli juures. 1930. a 6. juulil võttis selts vastu raamatukogu juhataja –

Rahvaraamatukogu Seltsi poolt kokku seatud „ülalpeetava avaliku raamatukogu tarvitamiskorra määruse“ ning saatis selle Maakonnavalitsusele kinnitamiseks. Samal aastal sõlmiti leping vallavalitsusega avaliku raamatukogu ülesannete täitmise kohta. 1932. a võeti Ranna Rahvaraamatukogu Seltsimaja vastu rahvamajade võrku, aga selts pidas seda ise üleval.

1962. a lõpuks oli fondi suuruseks juba 9000 köidet. 1967. a sai raamatukogu oma käsutusse kõrvaltubadest väljakolinud kolhoosi kontori ruumid, raamatukogu juures töötas raamatusõprade ring. Nõukogude ajal oli raamatukogul käsk tähistada üritustega erinevaid juubeleid-tähtpäevi, näiteks Lenini sünnipäeva, sõjaga seotud tähtpäevi jne.

1980. a asus raamatukokku tööle Ene Maasik, kes töötas seal kuni pensionile

jäämiseni 2016. a lõpus. 1980 nimetati Ranna Külaraamatukogu ümber Lümati Raamatukoguks. 2003 sai raamatukogu kaasaegselt remonditud ruumid ja uut mööblit, samal aastal alustas raamatukogu ruumes tegevust käsitööring. Ene Maasik korraldas aastakümnete pikkuse töö jook-sul palju üritusi: kodukandipäevi, kirjan-dusõhtuid ja kohtumisi kirjanikega.

2017. a jaanuarist asus raamatukokku tööle Moonika Metsma. Toimunud on mitmeid kohtumisi loomeinimestega, suunaks on võetud just koduvalla kir-janikud, luuletajad: Berit Petolai, Signe Leibret, Elle Pintson; külas on käinud ka Anneli Lamp. Aastal 2020 asutati raama-tuklubi, toimuvad õpitoad ja kirjandusli-kud pealelõunad. Kohtumiseni raamatu-kogus!

Moonika Metsma

Lümati raamatukogu raamatukoguhoidja

Anu Saul – Tartumaa aasta raamatukoguhoidja 2023

Anu Saul on Pala raamatukogus töö-tanud alates aastast 2001. Anu eduka raamatukogutöö võtmeks on koostöö kohalike asutuste ja seltsidega, samuti kogukonna kaasamine raamatukogu tegemistesse. Anu korraldatud raama-tukogu sündmused ja näitused on alati põhjalikult läbi mõeldud ja korrektselt ellu viidud. Talle ei valmista probleemi haarata sulg ja valmis kirjutada pro-jekt kaasrahastuse saamiseks mõnele sündmusele ja seda ta ka järjepidevalt teeb. Anule on hingelähedane kohali-ku kultuuripärandi tutvustamine, nii ongi teoks saanud kogukonna mahu-kad ühisnäitused, mis on kujunenud juba traditsiooniks. Mõned näited nen-dest: „Vaaremade käepuudutus“ koos-nes omakootud käterättidest, „Puidust, oma kätega – tarbeks ja iluks“ tutvus-tas paarisaja aasta jooksul siinkandis valminud puidust esemeid, „Peomee-leolus“ näitas kohalike elanike foto-sid, meeneid ja kirjalikke mälestusi nii suurtest kui väikestest pidudest, ja seda loetelu võib jätkata.

Traditsioone on Anul veelgi, näiteks sisukad „Kirjanduslikud kohvitunnid“,



Foto: Sirje Leini

mis viiakse läbi kord kuus ja seda juba aastaid. Anu valmistab ette ülevaated kirjanike elu ja loomingu kohta, koha-likud kirjandushuvilised aga tutvuvad

raamatutega ning loevad sealt teistele ette lemmikkatkendeid ja luuletusi.

2022. aastal tähistas Pala raama-tukogu oma 115. sünnipäeva. Nii nagu Anu tegemistele kohane, ku-junes ka raamatukogu sünnipäevast tõeline kultuurisündmus, kuhu olid kaasatud kohalikud seltsid ja kogu-kond. Lugejate tunnustamiseks valmis fotonäitus „Lugejad soovivad“ – lugejate portreed nende valitud hea raamatuga.

Pala raamatukogu tegutseb käsikäes kogukonnaga ja kogukonna hüvan-guks. Anu raamatukoguhoidjana on selle kogukonna pärl. Anu tubli töö on leidnud äramärkimist Peipsiääre Val-lavalitsuse tänukirjaga pikaajalise ja südamega tehtud töö eest Pala raama-tukogus.

Anu Saul on nominent tiitlile „Aasta maaraamatukoguhoidja 2023“.

Sirje Leini

Peipsiääre Valla Keskraamatukogu direktor

Käsitöökursi tänusündmus ja vestlusring Kodavere kandi maastikest

30. septembril kogunesime Kodavere Pärimuskeskusse, et teha kokkuvõtte tänavu kevadel toimunud konkursist „Lapitööd ja paikamine“. Konkursile laekus kokku üle 40 töö neljateistkümnelt käsitöömeistrilt. Kogu suvehooaja said pärimuskeskuse külalastad konkursile toodud töid imetleda ning anda oma hääle kõige rohkem meeldinud töödele. Nüüdseks on hääletusest kokkuvõtted tehtud ning septembri lõpus saimegi kõiki konkursil osalenuid tänada.

Kokku anti suve jooksul näituse külalastajate poolt 246 häält. Kõige rohkem hääli (27) kogus Ave Kuslap valmistanud heegeldustega kaunistatud tekk, mille ta valmistas 12 aasta eest tütrele. Arvult järgmise häälesaagi (21) kogus Merike Selgise tikitud lapiseelik, mis valmis just selle konkursi tarvis. Kolmandale kohale (18 häält) paigutus konkursil Helin Raudmäe tehtud aiatöö põll vanadest teksadest, mille sääred olid juba püksipaikadeks ära kasutatud. Neljandana kõige rohkem hääli (15) saanud töö oli Aigne Taska lipsudest õmmeldud kleit ning 5.-6. kohta (mõlemad 12 häält) jäid jagama ukrainlasest kooliõpilase Dariya Kravchuki valmistanud kampsun ja Eha Veskimetsa heegeldatud lappidest tekid.



Helin Raudmäe ja Ave Kuslap käsitöökursile esitatud töödega pärast autasustamist.

Foto: Elina Kalme.

Veel osalesid konkursil oma käsitööga Kaja Aasjõe, Tiia Haamer, Koidu Laur, Eha Merin Nõmm, Reeni Painik, Elle Pintson, Älis Tõnisson ja Jutta Vahi, keda samuti lillede ja Tsooru potitehase kauniste kaussidega tänasime.

Mihklipäevajärgse kokkusaamise magnetiks Kodavere Pärimuskeskuses oli aga arheoloog Krista Karro toimunud vestlusring. Krista Karro

tutvustas kaasahaaravalt oma veebruaris Tallinna Ülikoolis kaitsitud doktoritööd, milles ta käsitles Kodavere kihelkonna asustumustrite ja maastike kujunemist viikingiajast kuni Rootsi ajani. Lähema vaatluse all olid varasemad asustumustrid hilisema Ranna mõisa, Alatskivi mõisa, aga ka praeguste Kodavere, Säärtsa ja Sassukvere külade aladel. Rohkete kaartidega näitlikustatud tutvustus tekitas kuulajates palju küsimusi ning neid jätkus nii vestlusringi lõppu kui ka sellele järgnenud kuluarvestlustesse.

Krista Karro kinkis oma doktoritöö ka pärimuskeskuse raamatukogule, mida saab soovi korral Palalt laenu-tada. Meeleoluka sündmuse lõpetas Kaja Aasjõe valmistanud maitsva õunakoogi söömine.

Suur aitäh veelkord kõigile konkursil osalenutele, Krista Karrole ja kõigile teistele kohaletulnutele! Novembrikuus kohtume pärimuskeskuses 12. kuupäeval, et tähistada Berit Petolai luulekavaga „Tabamatu toalävel ja koduõues“ Mari Vallisoo sünniaastapäeva.

Ergo-Hart Västriik



KODAVERE
KIÄLERUASUKE

ANNA HAAVA 159 ja MARI VALLISOO 73

Viinakuu keskpaigan õli 159. sünniaastapäev Anna Haaval (1864–1957) ja 12. ingedekuu päeval õless 73-uassasess suanud tõene meie nuka oluline luuletaja Mari Vallisoo (1950–2013). Selleperäss one siikõrd kiäleruasukese rubriigin kahe luuletaja kodaverekiilne kahekõne.

Võeh, Leenake, kulla lapsuke,
Kuda sa issud ja kuda sa assud!
Vai sedasi suad mehele!
Kui issud, ära issu tüöta,
Kui assud, ära assu asjata,
Kui lähäd, siis vii,
Kui tuled, siis tuo ...
Võeh, Leenake, rissilapsuke!

Anna Haava

Mesasja ma vedämä piäsi
ühess ilmaõtsass töisi
kotta-kompsa ja lännikid

Nõnnasamma ma issu võisi
Ma naasama tahas vasti,
kuda piäske – siuhkat ja säuhkat
siiväd ike kinni ja lasti –
kogob süümiss poegele pessä

Mesasja ma vedämä piäsi
Vai vähä viijid ja tuujid
Kost ammaga – tõeselt puult ilma
näväd vedäväd õõnapussa

Õmad mädäd one unnikun muan
Metsäloamile nokki ja näksi

Lahe õlla
Kost nävädki soavad
Õma metsäde õmad loamad

Mari Vallisoo

Tartus said kokku pärimuskultuuri ja -keele hoidmise ja õpetamisega seotud inimesed

Eesti on väike, kuid rikas kultuuripärandi poolest – igas kihelkonnas on olnud eripärane kohakeel, samuti oma tavad, rahvarõivaste, käsitöö ja toiduvalmistamise traditsioonid, kõik tihedalt põimitud ümbritseva looduskonnaga. Õnneks on viimase kahekümne aasta jooksul pärimuskultuuri hoidmine, selle uurimine ja tutvustamine eri paigus saanud hoogu juurde.

6. oktoobril korraldati Tartus Peipsi Koostöö Keskuse eestvedamisel seminar pärimuskultuuri õpetamise meetoditest ja kogemustest. Pärimuskeskused, muuseumid, haridusasutused Kodavere Kihnuni, Lahemaalt Setomaani ja Vormsi Mulgimaa ja Peipsiääreni töid häid näiteid pärimuskultuuri ja kohakeelte õpetamisest formaalses ja mitteformaalses hariduses.

Näiteks Värska lasteaed viib ellu loomulikku pärimusõpet setokeelses õuesõpperühmas, kus lapsed saavad võimalikult palju ise avastada, looduses viibida aga ka juba mõnda tööriista kasutada.

Et tutvustada noortele ja vanematele oma kohakeelt, laule ja tantse, võetakse appi filmi-, pilli- ja kunstilaagrid ja festivalid. Näiteks Kodavere Pärimuskeskus ja Liivi Muuseum korraldasid kaks aastat tagasi noortele Kodavere keele- ja filmilaagri „Kinu piäb suama!“ ning Palal on järgmise aasta juunis tulemas Kodavere Laalupidu. Mulgimaal korraldatakse laste omakultuuri tunde, kus kasutatakse oma aabitsat ja lugemikku, alates 2008. aastast ilmub regulaarselt ajaleht „Üitsainus Mulgimaa“ jpm.

Kultuuripärandi edasiandmisel on aga ka palju probleemkohti, näiteks on mõne puidu- või käsitöötehnika tund-



Foto: Margit Säre

jaid nii vähe, et koos õpetaja kadumise kaob ka see oskus ja teadmine kogukonnas. Peipsi-äärsetes vene nausuliste külates olnud kangatrüki traditsioon reljeefsete puunikerdatud trükipakkudega on kahjuks meistrite puudumisel hääbumas, küll aga püüab olukorda parandada Peipsimaa pärimuskeskus Kolkja külas oma tekstiililaagrite ja õpitubade kaudu.

Samuti töid mitmed seminari ettekanjdad välja, et sageli ei leia koolid õppekavas ruumi, et sinna lisada ka oma kohakeele või pärimuse tunde.

Seminari ettekannete osale ERM-is järgnes väljasõit Liivi muuseumisse, kus tutvuti erinevate ekspositsioonidega ning kuulati Kodavere Duo esinemist.

Seminari kokkuvõtteks tõesime, et tänu tublidele kultuuripärandiga tegelevatele inimestele ja asutustele on viimasel kümnendil tõusnud inimeste huvi oma paikkonna ajaloo ja traditsioonide

vastu. Pärimuskultuur on oluline täna-ses Eestis kogukondliku tegevuse arendajana, tugevdades piirkondade identiteeti ja rikastades inimeste elukvaliteeti.

Seminar toimus kultuuripärandi projekti – Preserving Heritage – osana, mille partneriteks on Peipsi Koostöö Keskus ja Setomaa Liit. Projektis töötati sel sügisel välja ka Peipsi- ja Setomaa audiolood koos loomekaartidega, millega saad tutvuda aadressil <https://ctc.ee/projektid/kaimasolevad-projektid/peipsi-kultuurikoostoo>.

Projekti ER 187 “Preserving and promoting Seto- and Peipsiland cultural heritage” kaasrahastab Euroopa Liit Eesti EL välispiiri programmi vahenditest.

Margit Säre
Peipsi Koostöö Keskus



Kaasrahastanud
Euroopa Liit



Anna Haava pärandi hoidja Linda Olmaru Haavakivil 15. oktoobril 2022.

Foto: Elina Kalme

KODAVERE PÄRIMUSKESKUS

Tabamatu toalävel ja koduõues

Mari Vallisoo ja enda luulet esitab Berit Petolai

Tähistame Mari Vallisoo sünniaastapäeva

12. novembril kell 12

Kodavere Pärimuskeskuses

KODAVERE PÄRIMUSKESKUS

KODAVERE PÄRIMUSKESKUS

SÕELUURINGUS OSALEMINE AITAB PÄÄSTA ELU!

Tartu maakonnas võtab jämesoolevähi sõeluuringust aastatega osa üha rohkem inimesi.

Jämesoolevähk on aina sagedamini esinev haigus, mida diagnoositakse Eestis igal aastal ligi 1000 inimesel. Tervisekassa rõhutab regulaarselt sõeluuringul osalemise olulisust, sest nii on võimalik haigus avastada varases arengujärgus või enne selle väljakujunemist.

Tervisekassa alustas oktoobris jämesoolevähi sõeluuringu teavituskampaaniaga, milles kutsub 60–68-aastaseid mehi ja naisi tasuta sõeluuringule. „Jämesoolevähi sõeluuringuga on võimalik leida vähieelsed muutused enne haiguse ja sümptomite tekkimist. Õigeaegse meditsiinilise abiga on võimalik neid muutuseid edukalt ravida, päästes patsiendi ehmatavast diagnoosist,” selgitas Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht Maria Suurna. „Enamikule annab sõeluuringul osalemine kindlustunde ja teadmise, et tervis on korras,” lisas Suurna.

Tartu maakonnas kasutas mullu tasuta tervisekontrolli võimalust 69% kutsutud naistest ja 59% meestest, kõige suurem oli jämesoolevähi sõeluuringu hõlmatus Nõo vallas (74%). Keskmiselt osalesid Eestis 2022. a skriiningul ligi pooled ehk 54% kutsutud naistest ja meestest. Selleks, et riiklikud sõeluuringud täidaksid oma eesmärgi, peab osalusmäär olema vähemalt 70%.

Kes ja kuidas saab jämesoolevähi sõeluuringus osaleda?

Eestis kutsutakse jämesoolevähi sõeluuringule 60–68-aastaseid mehi ja naisi iga kahe aasta tagant. Tänavu on uuringule kutsutud 80 533 ravikindlustatud ja ravikindlustamata naist ja meest sünniaastaga 1955, 1957, 1959, 1961 ja 1963. „Kuna kutse kehtib aasta lõpuni, jõuavad veel sõeluuringul osaleda ka need kutsutud, kes seda veel teinud pole.”

Sõeluuringul osalemiseks tuleb võtta ühendust oma perearstikeskusega ja registreerida end pereõe vastuvõtule. Vastuvõtul antakse väljaheiteproovi võtmiseks vajalik peitverestikomplekt. Proovi saab mugavalt võtta kodus ning seejärel tuleb see saata postiga laborisse. Proovi saatmise postikulu on eelnevalt tasutud. Tervisekassa kinnitab, et juhul kui peaks tekkima vajadus lisauuringuteks või raviks, siis ka need kulud on kaetud kõigile, sealhulgas ravikindlustuseta inimestele.

Sõeluuringu puhul on tegemist terviseuuringuga, mis on mõeldud eelkõige tervetele, ilma kaebuste ja sümptomiteta naistele ja meestele. Sõeluuringu kohta saab lisainfot küsida oma perearstilt või Tervisekassa klienditoelt, kirjutades info@tervisekassa.ee ning helistades 669 6630. Vaata lisaks: <https://soeluuring.ee/jamesoolevahk/>

Ära jää vähki ootama!

TARTUMAALASED TERVISETEADLIKUMAKS! Saadame oma emad-isad, vanaemad-vanaisad tervisekontrolli!

Lisainfo:

Maria Suurna

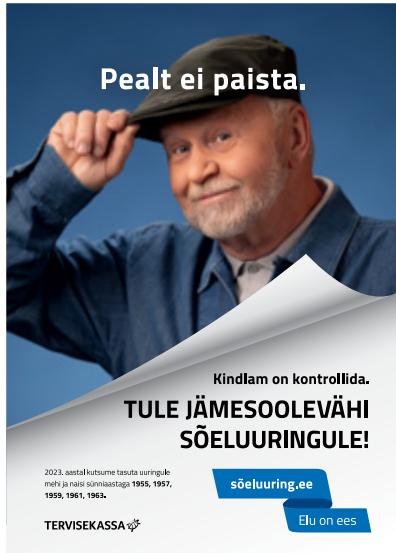
Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht

E-post: maria.suurna@tervisekassa.ee

Lea Saul

Tartu maakonna terviseedendaja

E-post: Lea.Saul@tartumaa.ee



Liigiti kogumine on lihtne – anna jäätmetele uus elu!

Jäätmed pole prügi, vaid ressurss, millest saab valmistada uusi või samaväärseid asju. Kuid see on võimalik vaid siis, kui jäätmed on liigi kaupa eraldatud. Andes oma panuse liigiti kogumisse, hoiad keskkonda, säästad raha prügiveolt ning mõjutad ka teatud toodete hinda tulevikus.

Eesti inimeste kodudes tekib igal aastal ligikaudu 400 kg jäätmeid inimese kohta, millest ringlusse jõuab vaid u 30%. Paraku jõuab suurem osa sorteerimata segaolmejäätmetena prügimäele või põletusahju. Prügimäele jõuavad ka esemed, mida saaks taaskasutada või ümber töödelda. Nii läheb raisku palju väärtuslikku materjali, millest toota uusi asju.

Kodudes tekkivast prügist suure osa moodustavad biojäätmekogumised ja pakendid. Biojäätmekogumised eraldi kogudes saab sellest ise oma köögivilja- või lilleaia jaoks kompostmulda teha. Konteinerisse kogudes tehakse biojäätmekogumised tööstuslikku komposti või biogaasi. Biogaasiga sõidavad näiteks Tallinna bussid, aga sellest saab ka toasooja ja autokütust.

Ka pakendite liigiti kogumine pole tühi vaev. Klaas on tänuväärne materjal, mida saab lõputult ümber sulatada uuteks klaaspakenditeks. Plastpakenditest saab teatud juhtudel samuti uusi pakendeid teha, samuti kasutatakse seda fliisi tootmiseks. Laialdaselt tehakse plastist aga graanuleid, millest hiljem toodetakse elektripistikuid, ehitusmaterjali jms.

Et pakenditest saaks midagi uut teha, peavad need jõudma ülejäänud prügist

eraldatuna pakendikonteineritesse. Selleks, et pakendite liigiti kogumine inimestele mugavamaks teha, plaanib riik lähiajal süsteemi uuendada. Eesmärk on, et inimesed saaksid lisaks biojäätmekogumisele ka pakendeid ära anda kodu juurest lahkumata. Liigiti kogumisest peaks tekkima selge rahaline sääst.

Kraam kaasa kauplusse!

Aeg-ajalt kodust ravimisahltit korrastades võime leida aegunud rohtusid. Kindlasti ei tohiks neid visata tualettipotti või olmeprügisse, sest nii satuvad need ained keskkonda. Juba praegu on Läänemeri ravimijääkidega reostunud ning see ohustab vee-elustikku. Vaid hoolsama käitumisega saame sellele pidurit tõmmata.

Kui kodus juhtub mikser või röster katki minema, saab väikese elektroonikaseadme (kuni 25 x 25 cm) viia tagasi suuremasse elektroonikapoodi või kaupluse juures asuvasse elektroonikajäätmete konteinerisse. Samuti on kõigis suuremates toidupoodides ja osutuskustes olemas kogumiskastid patareide ja väikeste akude jaoks.

Kõik elektroonikaseadmed ja patareid sisaldavad nii väärtuslikke kui ka ohtlikke aineid, mida ühest küljest saaks ringlusse võtta, et nendest uusi asju toota, aga teisalt on need tavaprügi hulka visates suureks ohuks inimestele ja loodusele.

Järgmiseks jäätmejaama!

Oma asjatoimetuste teekonda planeerides tasub läbi käia ka jäätmejaamast. Sinna saab viia vanapaberit ja katkised

riided, aga ka vanaelektronikat ja ohtlikke jäätmeid.

Kui kauplused võtavad vastu vaid väikeelektronikat, siis jäätmejaama saab tuua lisaks ka vana külmkapi, televiisori, pesumasina jm suured seadmed, mis üldjuhul võetakse teatud mahu vastu tasuta. Samuti saab nii ära anda kodus tekkivaid ohtlikke jäätmeid: kodukeemiat, värve ja lahusteid, akusid ja leedlampe. Ohtlike jäätmete sattumist keskkonda peab vältima, sest see mõjutab nii pinnase, joogivee kui õhu kvaliteeti.

Ka vanapaberi ja papijäätmeid peab liigiti koguma. Vanapaberist tehakse joonistus- ja tualettpaberit, liigiti kogutud papist saab jõupaberit ja uusi kartongpakendeid. Ajalehtedest valmivad aga munarestid, uued ajalehed ja soojustusmaterjalid.

Anneta ja aita!

Tähtis on mees pidada, et KORRALIKUD, TERVED JA PUHTAD ASJAD TASUB ALATI SAATA UUELERINGILE. Nii aitad vältida jäätmeteket ja annad olulise panuse keskkonnale. Teisalt võib aga sinu üleliigne kapp, korralik kampsun või terve tehnika olla suureks abiks mõnele teisele inimesele, kes uusi tooteid endale lubada ei saa.

Ja mis veelgi olulisem – enne asja soetamist mõtle, kas sul ikkagi on seda vaja, ja jätta ülearused ostud tegemata. See on kõige parem viis keskkonnahoiu panustamiseks.

Vaata lisaks: kuhuvia.ee

Sügisene Vara Põhikool

Vara Põhikoolis toimus 11.–15. septembril maailmakoristusnädal, mille raames tehti Vara küla prügist puhtaks. Nüüd on meie kodukant eriti puhas! Maailmakoristusnädal sai alguse maailmakoristuspäevast, mis toimus sellel aastal 16. septembril. Kuna see toimus laupäeval, said meie kooli õpilased prügi koristada nädal varem.

21. septembril osalesid Vara Põhikooli õpilased Palal Peipsiääre valla meistri-võistlustel krossijooksus.

Laupäeval, 23. septembril olid Vara Põhikooli uksed avatud maal elamise päeva külalistele. Kõik, kes koolimajja astusid, said direktoriga koolimaja läbi uudistada. Lisaks oli võimalus tutvuda Kiusamisvaba (KiVa) ja Liikuma Kutsuva Kooli programmidega erinevate mängude kaudu. Oli tore päev, kus näha sai vanu kui ka uusi meie valla elanikke.

25.–29. septembril oli Vara Põhikoolis spordinädal.

Spordinädala avapauk toimus reedel, 22. septembril Tartus heategevusliku teatejooksuga. Teatejooksu eesmärk oli propageerida laste tervislikku elustiili ja muuta liikumisharjumusi. Üle kogu Eesti jooksid lapsed nende laste heaks,

kes on kaotanud liikumisvõime.

25. septembril oli õpilastel võimalik osaleda terve päeva jooksul orienteerumise vahetundidel. Kokku sai koguda 10 punkti. Igas punktis olid tarkusekuu teemalised küsimused.

Kolmapäeval, 27. septembril toimus



8.–9. klassi õpilased Elvas laskespordiga tutvumas.

Foto: Mari-Liis Luhamäe

sid kergejõustikuvõistlused 1.–4. klassile.

Neljapäeval, 28. septembril said 5.–9. klassi õpilased omavahel mõõtu võtta samuti kergejõustikus.

Reedel, 29. septembril oli õppuritel võimalus osaleda takistusraja vahetundides. Lisaks esindasid 29. septembril 1.–5. klassi õpilased meie kooli Tartumaa krossijooksu teatevõistlusel.

Oli sporti täis nädal!

Neljapäeval, 28. septembril osalesid meie kooli õpilased Laulupeomuseumi 14. joonistusvõistlusel „Liigume koos“. Üritus toimus Liikumisaasta 2023 ja Laulu- ja Tantsupeo aasta raames. Meie kooli esindasid Lenna Täpsi, Birke Kaasik, Miia-Marleen Laksaar ja Joko-Liise Kirsip.

Teisipäeval, 3. oktoobril käisid 8.–9. klassi õpilased laskespordiga tutvumas Elvas Tartumaa Tervisespordikeskuses Jahilasketiir, kus said taldriku lasta. Mitmed õppurid hoidsid relva esimest korda käes, kuid lasketiirus suudeti peaaegu kõikidele märkidele pihta saada. Suur, suur aitäh üliägedale ja väga heale instruktorile Tõnu Tammestele! Täname ka Raido Tamme Alatskivi Lasketiir MTÜ-st, kes aitas tundi organiseerida.

Neljapäeval, 5. oktoobril tähistasime koolis õpetajate päeva. Sel päeval olid õpetajateks meie omad 9. klassi õpilased. Hiljem päeva üle muljetades tõdesid 9. klassi õppurid, et õpetaja töö on väsitav, kuid huvitav.

5. oktoobril toimus ka Peipsiääre valla õpetajate tänuüritus. Vara Põhikoolist sai tunnustuse matemaatikaõpetaja Külli Merivee. Soovime Küllile palju õnne tunnustuse puhul!

Vara Põhikooli



Pala kooli aastapäev

Foto: Andres Menind

Sportlik ja asjalik 95-aastane Pala kool

Septembris tähistasime Pala kooli väärikat 95. aastapäeva vilistlaste kokkutulekuga. Aktusel esinesid õpilased, õpetajad ja vilistlased, tänati endiseid direktoreid ja kõiki Pala kooli ja laste praeguseid ja endiseid koolitöötajaid. Vilistlasõhtu koolimajas jätkus rõõmsate taaskohtumiste, meenutuste ja tantsuga. Aitäh kõigile, et tulite, olite ja tundsitate koosolemisest rõõmu!

Sügis Pala koolis on olnud väga sportlik ja võistlusterohke. Septembris toimusid õpetaja Virge Otsa eestvedamisel Pala kooli meistrivõistlused maastikujooksus. Kuldsed medali said Egert Eres, Roosi-Pärl Pirk, Tõnis Sepp, Kerli Tooming, Lukas Zirk, Karmen Kivistik, Mattias Zirk, Anna-Liisa Oras ja Siim Markkel Kask. Parimad jooksjad esindasid kooli Peipsiääre valla koolispordi meistrivõistlustel. 22. septembril andsid meie kooli 5.–8. klassi õpilased oma panuse Tartu Heategevuslikul Teatejooksul. 29. septembril sõideti juba 19. korda traditsioonilist Pala Noorte Rattamaratoni. Ilm oli ilus

ja ratastel oli peaaegu terve koolipere, isegi mõned õpetajad ja lapsevanemad. 1. klass matkas ja elas ratturitele kaasa raja ääres. Kõik rattapäeval osalejad said medali. Rattamaratoni vanuseklasside võidukarikad viisid koju Emili Vasenko, Riko Reisenbuk, Hanna Kendra Kaasik, Karl-Kristjan Kihu, Karmen Kivistik, Mario Päll, Anna-Liisa Oras ja Taivo Teras.

Oktoobri algus on olnud asjalik ja tegus. Õpilaspresidendi kandidaadid tegesid valimiskampaaniaga ning kohustusid õpilastega. Valimispäeval avatud valimisjaoskonnas tuli esitada isikult tõendav dokument, kinnitada osalemine allkirjaga, teha valik valimisedelil, saada sedelile tempel ning lasta see valimiskasti – peaaegu nagu päriselt.

Õpilaspresidendi valimised võitis Anna-Liisa Oras, talle pakkusid konkurentsi Karmen Kivistik ja Lenna-Riin Oras. Soovime uuele õpilaspresidendile õnne ning tegusat tööaastat!

5. oktoobril tähistasime õpetajate päeva. Koolipäev algas aktusega, di-

rektor Heleen Marii pidas torelda kõne, uued õpetajad andsid ametivande. Mu-dilaskoor üllatas lauluga, õnnitleti õpe-tajaid ning kõlas klaveripala Taivo esi-tuses. Tunde andsid üheksandikud, kes oma tööga väga hästi toime tulid!

Peipsiääre valla õpetajate tänuüri-tusel pälvisid tänukirja õpetajad Maila Kolberg, Marve Juursalu, Merje Ottson ja lasteaiatõpetaja Eve Eres.

11. oktoobril rääkis õpilastele oma tööst ja ohtudest virtuaalmaailmas Tar-tu- ja Jõgevamaa piirkonna veebipo-litseinik Alik Säde. Õhtul toimunud lastevanemate koosolekul arutati koos võimalusi oma laste paremaks toetami-seks internetiavarustes.

16. oktoobril toimus koolis kirjan-duspäev, külalisteks kirjanikud Mika Keränen ja Jaak Urmet (Wimberg), ning toimus kirjandusteemaline Kuldvillak. Kirjanduspäeva toimumiseks taotles õpilasesindus toetust Tartumaa Aren-dusseltsi Noortefondist.

Pala kool

Sügis Pala lasteaias

Septembri algus oma soojade ilmadega lubas lastel rohkem õues tegutseda ja loodusega koos toimetada.

Kohe septembri algul toimus meil suur looduslikust materjalist meisterda-mise päev, kus val-minud tööd toime-tati peale lasteaiat näitust kohe edasi Pala kultuurimaja sügisnäitusele.

Kevadel sai meie lasteaias oma minikasvu-hoone, koos las-tega täitsime selle mullaga ning istu-tasime tomateid, kurke, arbuusi ja ilukõrvitsa. Sep-tembris oli paras aeg saaki korista-da. Saime igaüks maitsta väikeseid kollaseid, puna-seid ja triibuga to-mateid, kurke, ar-buuse ning rühma kaunistamiseks kasutada ilukõr-vitsaid.

Matkadel käidi sügist nautimas, metsas nähtud seeni ja taimi uurimas ning muidugi võileibu söömas.

13. septembril võisteldi omavahel kodusel kooli staadionil, kuid nädala

pärast olid vanema rühma lapsed juba Peipsiääre valla lasteadeade spordipäe-val Alatskivil, kus võisteldi koos teiste lasteadeade lastega. Olid väga vahvad ja elamusterohked päevad.



Vanema rühma lapsed Elistvere loomapargis.

Foto: Tiina Karu

Keskmine rühm läks aga külla oma vanadele headele sõpradele Kääpale Siilikese lasteaias. Koos peeti äge hom-mikupoolik koos seiklusrajal turnimise ja mudaköögis müttamisega.

Oktoobri algul käisime Elistvere loo-mapargis sealsetele asukatele kaasa elama ning vanu tuttavaid tervitamas.

Vanem rühm külastas aga veel meie Pärimuskust, kus õppisime ära ko-davere keeles nädalapäevad, sõime kupuliust kamakrõbinaid ja vahukoort jõhvikatega, vaatasime, kuidas vai-

pa kangastelge-del kooti ja palju muud ägedat.

Varsti on käes mardipäev ja isa-depäev ja kau-gel need jõuludki enam on.

Meie lasteaias aktiivsed ja to-redad vanemad on võtnud oma-le südameasjaks ehitada keskmise rühma lastele magamisruumi uus soojustpidav pörand. Selleks soovivad nad raha koguda heatege-vuslikul jõululaa-dal, mis toimub 9. detsembril Pala lasteaias. Juba on öla alla pannud mitmed MTÜ-d, eraisikud, firmad ja lihtsalt lahked inimesed. Tule Sinagi meie Pala Pääkapiku Laada jõulumelust ja trallist osa saama!

Tiina Karu

Tartumaa heaolu-programmis osalejate õppereis Soome

Peipsiääre vald osaleb koostöös Tartu linna, Tar-tumaa Omavalitsuste Liidu ning kuue Tartumaa omavalitsusega Tartumaa heaoluprogrammi (HOP) rakendusmudeli loomise ja piloteerimise projektis.

10.–11. oktoobril said Tartumaa omava-litsuste esindajad projekti raames tutvuda Soome tugisüsteemiga, st saada teada, mil-lised on Soomes laste ja perede toetamise või-malused ning tugiteenuste korraldus haridus-asutustes ja omavalitsuses. Peipsiääre vallast osa-lesid õppereisil valla haridusspetsialist Bianka Makoid, Juhan Liivi nim Alatskivi Kooli õppejuht Kati Kirikal ja Vara Põhikooli sotsiaalpedagoog Merli Katsan. Helsingis tutvuti Latokartano põhi-kooli ja Valteri õppe- ja kompetentsikeskusega.

Teisel päeval toimus Tampere Eesti Klubis semi-nar kaasava hariduse ja tugiteenuste teemadel. Se-minaril rääkis Maija Yli-Jokipi Tampere ülikoolist keeleliselt ja kultuuriliselt vastutuleliku pedagoo-gika toimimisest koolis. Espoo perekeskuses andis Riina Mattila, Espoo linna sotsiaaltöö osakonna ju-hataja, põhjaliku ülevaate sel aastal Soomes raken-datavast heaolupiirkondade sotsiaal- ja tervisekes-kuste mudelist ja töökorraldusest. Soome õppereisist on kaasa võtta oma valla tugisüsteemi arendamisse olulised mõtted: positiivne ja lahendustele orientee-ritud tegevus, süsteemne lähenemine tugiteenustele, haridusasutustesse tugimeeskondade loomine laste heaolu suurendamiseks, koostöö kõigi osapoolte va-hel, ennetustöö.

Projekti eesmärk on laste ja perede heaolu suu-rendamine ning elukvaliteedi parandamine, kesken-dudes laste hariduslike erivajaduste ja toevajaduse varajase märkamise ning laste toetamise tõhusta-misele, leevendades nii spetsialistide puudust ja vähendades teenuste killustatust. Projekt ühendab haridus-, sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonda ning või-mestab omavalitsuste ülest koostööd abivajadusega laste märkamisel ja toe pakkumisel ning infovahe-tamisel.

Projekti raames hakatakse sügisest 2023 arenda-ma vallaülest koostöövõrgustikku, kuhu kuuluvad valla kõikide haridusasutuste, noortekeskuste, po-litsei, meditsiinitöötajate ja vallavalitsuse esindajad. Loodav meeskond piloteerib kevadel koostatud juhtumikorralduse koostöömudelit eesmärgiga jõuda kõigi abivajavate lasteni võimalikult vara ja tagada neile tõhusaim tugi.

Lisainfo:

Bianka Makoid

haridusspetsialist

5872 0355

bianka.makoid@peipsivald.ee



Riina Mattila tutvustab Espoo perekeskust.

Fotod: Bianka Makoid



Anneta Liivat tutvustab Tampere Eesti Klubi tegevusi.

Õnnetriinu õppimised

Sarnaselt John Holti mõttega, et õppimine ei ole õpetamise tulemus, vaid õppijate tegevuse tulemus, nõustuvad kõik Õnnetriinud, et parim õppeprotsess peidab endas alati mängulist ja põnev tegutsemist. Ja sedasorti harivaid toimetusi on Vara lasteaia sügishooga jagunud kül-laga.

Tänu KIK-ile külastas Naerupal-le ja Mömmikuid Anu Metsar, kes viis läbi tore projekti "Kalapäev Vara lasteaias".

Vaatlesime ja kirjeldasime tuntumaid kalaliike vestlusingis ning vahva kalapüügimängu käigus saime võimaluse ka kalapüüki katsetada. Kalabingo abil tutvusime erinevate kaladest tehtud toodetega ning lõpuks saime ka ise räimekrõpse valmistada. Kogu protsess, alates kalade puhastamisest kuni praadimiseni, oli lastele tõeliseks elamuseks, millest õpiti kõigi meeltega: vaadeldi ja uuriti, nuusutati ja tunnetati kompides. Kuhjaga uusi teadmisi ja meelde jääva kogemuse saime ka Loodusluubi putukate programmist, kus vaadeldavaid putukaid sai uurida suisa peopesal ja näha nende liikumist kaaslastel.

Ka maal elamise päeva raames kutsus Õnnetriinu lasteade enda külalisi tegutsedes õppima ja robotika aluseid avastama. Juba väraval tervitas kõiki vahva robot-kilpkonn ja rühmades olid avatud töötoad, tutvumaks erinevate kaasaegsete õpirobo-tite ja digivahenditega.

Et õppetunde jaguks nii kehale kui vaimule, võtsid Õnnetriinud vapralt osa ka spordinädalast. Suuremad lapsed panid end proovile spordipäeval, jalutuskäikudel kinnistati liiklusreegleid ja tutvuti kodukandiga, ühiselt õpiti hoovialal uusi joogaasendeid ja katsetati orienteerumist. Liikumine annab alati õppimisele hoogu ja liikumisrõõm on parim autasu!

Edaspidigi jätkub õppimine Õnnetriinus käsikäes vahvate tegemistega. Ja juba varsti on lasteaia ukseid taas kõigile avatud: 13. novembril, esmaspäeval ootame kõiki Õnnetriinu sõpru Vara lasteaia traditsioonilisele laadapäevale. Naudime laadamelu, õpime kauplemise kunsti ja omandame uusi oskusi toredates õpitubades. Üheskoos õppides oleme õnnelikumad!

Õnnetriinu pere

Peipsiääre valla noorte
tunnustusgala
otsib vabatahtlikke!

Oled:

- 15–26 aastane noor;
- avatud suhtleja;
- kohusetundlik;
- meeskonnamängija;
- Sul on 8. detsember kindlasti vaba

Võta meiega ühendust meilitsi
peipsinoortevolikogu@gmail.com või QR-koodi kaudu!

Peipsiääre valla noortevolikogu tunnustab noori

Koolisisesed tunnustused ja märkimised vallalehes on küll toredad, aga mis oleks, kui teeks seda kõike veel suuremalt ja uhkemalt? Sellel aastal esmakordselt korraldab Peipsiääre valla Noortevolikogu noorte tunnustusgala, mis leiab aset 8. detsembril Pala kultuurimajas.

Kui ka sina tahad olla osa gala korraldusmeeskonnast, siis nüüd on kõigil 15–26-aastastel noortel võimalus kandideerida ürituse korraldusmeeskonda. Tiimiga liitumiseks võta ühendust meilil peipsinoortevolikogu@gmail.com või lingil <https://forms.gle/WMEtgiWBD3aVtabn8>.



1. klassi õpilased KIKi õppeprogrammis „Muusika looduses“.

Foto: Eve Tammeorg

Keskkonnahariduse õppeprogrammid Juhan Liivi nim Alatskivi Koolis

Käesoleva õppeaasta alguses osalesid Juhan Liivi nim Alatskivi Kooli õpilased keskkonnahariduse aktiivõppeprogrammides, mis mitmekesistavad tavapärase õppetööd, aitavad koolitundides õpitut kinnistada ja suurendavad noortes keskkonnateadlikkust. Omandatavate teadmiste ja oskuste kaudu kujundatakse keskkonnateadlikke tarbimisharjumusi.

2. klass võttis osa KIKi projektist „Tunnetusprogramm“. Õpilased läbisid Vapramäe matkarajal umbes 2-kilomeetrise teekonna mängides ja jutustades. Programm õpetas looduse vaatlemist ja looduse tunnetust läbi erinevate meelte, arendas tähelepanelikkust ja suulist väljendusoskust.

5. klassi õpilased osalesid „Viti järve matkaraja õppeprogrammis“. Kahe tunni jooksul läbiti ligikaudu 3 kilomeetri pikkune künklik matka-

rada. Õpilased said teada, millised taimed Elva jõe orus kasvavad ja mida koprad söövad. Tutvuti piirkonnale iseloomuliku pinnamoega, õpiti seal-seid metsakooslusi ja liike ning Elva jõe voolutegevust. Roniti rajal asuvasse vaatetorni, puhati jalga ilusal lõkkeplatsil ja metsamajakeses.

1. klassi õpilased osalesid KIKi õppeprogrammis „Muusika looduses“. Matka käigus tehti hääleharjutusi, õpiti lehepillimängu ja koputati rütmi looduses leiduvate „kõlapulkadega“.

9. klassi õpilased osalesid KIKi õppeprogrammis „Uurimuslik programm inimese füsioloogiast“. Õpilased jälgisid oma keha reaktsiooni erinevates olukordades. Koos püüti jõuda järeldusele, millisel juhul tõuseb inimese vererõhk ja pulsisagedus kiiremini: kas siis, kui koormust saa-

vad jalad, käed või on tegemist vaimse pingutusega.

4. klassi õpilased osalesid KIKi õppeprogrammis „Orienteerumine maastikul“. Õpilased õppisid, kuidas looduses orienteerumiskaarti lugeda, kuidas aru saada, kus nad kaardil asuvad, ning paika panna kaardi ilma-kaared. Tutvuti ka kompassiga. Programmi lõpus orienteeruti maastikul, läbides mitut erinevat punkti. Viimases punktis ootas lapsi ka üllatus.

Projekti „Juhan Liivi nim Alatskivi kooli õpilaste keskkonnateadlikkuse suurendamiseks aktiivõppeprogrammides osalemine 2023/2024. õppeaastal“ rahastas SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK).

Juhan Liivi nim Alatskivi Kool



Foto: Kristin Kaarna

Koosa rahvamaja ja noortekeskuse septembrikuu tegemised

23. septembril toimus maal elamise päev. Selle raames sai tutvuda Koosa rahvamaja ja noortekeskusega. Rahvamaja saalis sai tegeleda kangatrüki-ga ja vaadata filmi, lastel oli võimalus mängida mängutoas ning tutvuda noortekeskuse tegemistega. Noored olid avanud ka kohviku, kust sai osta head-paremat.

1. oktoobril tähistasime eakate

päeva. Külla tuli Sotsiaalkindlustus-ameti kaugnõustaja ja hingehoidja Hiie Taal, kes rääkis sellest, kuidas ära tunda vanemaealiste väärtkohtlemist. Pärast loengut oli võimalik muusikat kuulata ja tantsida Jimmy Jaansoniga muusitseerimise saatel.

September oli toimekas ka noortekeskuses. Mängiti laua- ja õuemänge, rahvusköögi ringis tutvuti Uus-Mere-

maa, Gruusia ja Belgiaga ning valmistati küpsiseid, hinkaale ning vahvleid. Loovusringis seadsid lapsed looduslikest materjalidest sügiskompositsioone, meisterdasid paberist öökulle, heegeldasid vaipa ning õppisid Kaja juhendamisel kurke marineerima.

Koosa rahvamaja ja noortekeskuse naiskond



Foto: Karl-Fredy Kruup

Peipsiääre valla lasteaiad toimetasid esmakordselt ühisel spordipäeval

Teispäeval, 26. septembril toimus esmakordselt Alatskivi staadionil Peipsiääre valla lasteadeade spordipäev, mis loodetavasti kujuneb pikkade traditsioonidega mõelduvõtuks Peipsiääre koolieelikute seas. Oma esindustega

osalesid kõik valla viis lasteaeda – Koosalt, Varalt, Alatskivilt, Palalt ja Kolkjast – kokku 68 lapsega. Spordipäeval panid lapsed ennast proovile lühimaajooksus, paigalt kaugushüppes, täpsusviskes ning võistkondlikus

kombineeritud pendelteatejooksus.

Päikeselise päeva lõpuks premeeriti kõiki osalenud lapsi medali, diplomi, väikse joogi ja maiusega.



Foto: Karl-Fredy Kruup

Koolispordi parimad maastikujooksjad selgusid traditsiooniliselt Palal

Koolispordi avavõistlusel neljapäeval, 21. septembril kogunesid tublid Peipsiääre valla üldhariduskoolide maastikujooksjad Pala staadionile, et omavahelises heitluses selgitada välja parimad maastikujooksjad kuues erinevas võistlusklassis, kokku 60 võistleja seas.

Kõige esimesena startisid 1.–3. klassi tüdrukud ning kiireim oli 500 m maastikuringil Roosi-Pärl Pirk A. Haava nim Pala koolist ajaga 1.54. Sama vanuseklassi poisse osales

kümme ning seal oli rajal finišiheitluses napimast napimalt parim Matvei Pašenkov Juhan Liivi nim Alatskivi koolist ajaga 1.47.17.

Tüdrukute 4.–6. klassi üheksa võistleja seas võidutses Juhan Liivi nim Alatskivi kooli võistleja Mirtel Rebane ajaga 1.42. Kaheteistkümnepoiste seas võitis suhteliselt kindlalt A. Haava nim Pala kooli õpilane Mattias Zirk ajaga 1.38.

Kõige vanemas võistlusklassis,

7.–9. klassi õpilaste seas võitis meistritiitli tütarlastest Anna-Liisa Oras Pala koolist ajaga 1.45 ning poistest võitis ülekaaluka eduga, aga juba 1000 m distantsil Vara põhikooli noormees Jakob Petmanson ajaga 3.24.

Loodetavasti saavad kõik võistlejad kooliaasta esimesest võistlusest indu juurde ning järgmistel võistlustel on osalus ja kandepind juba veelgi suurem. Järgmised Peipsiääre valla koolispordimeistrid selguvad oktoobrikuus jalgpallis.

Kolm põlvkonda võrrisõitjaid

Võrrisõidu hooaja ametlik lõpetamine toimus Rakvere lähisel Aluvere rajal 26. augustil 2023. Endel ja Agu Laksaar saavutasid nendel võistlustel III koha. Sellel aastal võisteldi Vändras, Tartumaal Raidi krossirajal, Harju maakonnas Kaeramael ja Aluveres. Kuna Aluveres toimus ka aasta kokkuvõtte vormistamine, siis võrrisõidu üldkokkuvõttes tõusid Endel ja Agu Laksaar pjedestaali auhinnalisele II kohale.

Aluveres tegi oma kolmanda võistluse võrrisõidus ka Agu poeg Juhan Joosep Laksaar (8-aastane), kes lõpetas raske sõidu esikümnes ja tuli ka üldkokkuvõttes kümnendaks. Noortele loositi välja originaalvõrr, kuid kahjuks loosiõnne Juhan Joosepil seekord ei olnud. Küll aga sai ta hulga kogemusi, võhma ja julgust!

30. septembril 2023 korraldas Viljandi Huvikool noortele võrrivõistluse ja seal võitis Juhan Joosep oma esimese karika, saavutades III koha. Võistlejaid oli kokku 14. Palju õnne!

Meile kõigile jäi ilus mälestus 2023. aasta hooajast.

Täname meie tiimi poolt võrrisõidu toetajat Madis Avi!

Endel Laksaar
Agu Laksaar



Fotod: Toomas Uri

JÄRGMISED SPORDIÜRITUSED

11.11.23 kell 10.00 Käsipalli Miniliiga etapp *Vara ja Koosa spordisaal*

11.11.23 kell 11.00 L. Holsti IX mälestusturniir välkmales *Alatskivi kool*

14.11.23 kell 10.00 Peipsiääre valla koolispordi MV rahvastepallis 4.–5. kl. *Pala spordisaal*

Lisainfo: www.peipsiaaressport.ee, valla spordisündmuse kajastame ka Peipsiääre spordiinfo Facebooki kanalil www.facebook.com/peipsivallasport.

Сортировать отходы просто – дайте им новую жизнь!

Отходы – это не мусор, а ресурс, который может быть использован для изготовления новых или равноценных вещей. Но это возможно только при условии разделения отходов по типам. Внося свой вклад в раздельный сбор отходов, вы бережете окружающую среду, экономите деньги на вывозе мусора и влияете на цену некоторых изделий в будущем.

Ежегодно в домах Эстонии образуется примерно 400 кг отходов на человека, из которых перерабатывается лишь около 30%. К сожалению, значительная часть в виде несортированных смешанных бытовых отходов попадает на свалки или в мусоросжигательные печи. Предметы, которые могут быть использованы повторно или переработаны, также оказываются на свалках. Из-за этого теряется много ценного материала, из которого можно производить новые вещи.

Биоотходы и упаковки составляют существенную часть бытовых отходов. Раздельный сбор биоотходов может быть использован для приготовления компоста для собственного огорода или сада. Собранные в контейнер биоотходы затем превращаются в промышленный компост или биогаз. Биогаз используется, например, в качестве топлива для автобусов в Таллине, а также для производства тепла для жилищ и топлива для прочих транспортных средств.

Раздельный сбор упаковок также является полезным делом. Стекло – ценный материал, который можно бесконечно переплавлять в новую стеклянную тару. Пластиковые упаковки в некоторых случаях могут быть использованы для изготовления новых упаковок, а также применяются для производства флиса. При этом пластик широко применяется для получения гранул, из которых впоследствии изготавливаются электрические разъемы, строительные материалы и многое другое.

Для того чтобы из упаковки можно было сделать что-то новое, ее необходимо отделить от остальных отходов и поместить в контейнер для упаковок. Стремясь упростить раздельный сбор упаковок для населения, государство планирует в ближайшее время обновить эту систему. Цель проекта – дать возможность людям выбрасывать упаковки и биоотходы рядом с домом. Раздельный сбор отходов должен явным образом экономить деньги.

Сдавайте вещи в магазины!

Время от времени, наводя порядок в ящике с лекарствами, мы обнаруживаем просроченные препараты. Ни в коем случае нельзя смывать их в унитаз или в емкость с бытовыми отходами, поскольку это приведет к попаданию химических веществ в окружающую среду. Балтийское море и так уже загрязнено остатками лекарственных препаратов, что угрожает водной флоре и фауне. Только будучи осторожными мы сможем замедлить этот процесс. Если дома сломался миксер или тостер, то такой небольшой электроприбор (размером до 25х25 см) можно сдать в крупный магазин электроники или положить в один из контейнеров для электронных отходов, установленных при торговых центрах. Также имеются ящики для сбора батареек и небольших аккумуляторов во всех крупных продуктовых магазинах и универсамах. Все электроприборы и батарейки содержат как ценные, так и опасные вещества. С одной стороны, они могут быть переработаны для производства новых изделий, а с другой стороны, будучи выброшенными вместе с обычным мусором, представляют серьезную угрозу для людей и природы.

Не забывайте о пунктах приема отходов!

Занимаясь повседневными делами, иногда есть смысл заглянуть в пункт приема отходов. Туда можно сдавать макулатуру и рваную одежду, а также старую электронику и опасные отходы. В то время как магазины принимают только мелкую электронику, в пункт приема отходов можно сдать старый холодильник, телевизор, стиральную машину и другую крупную бытовую технику, которая, как правило, принимается бесплатно до определенного предела. Это также разумный способ избавления от опасных отходов в домохозяйстве: бытовой химии, красок и растворителей, аккумуляторов и лампочек. Важно, чтобы опасные отходы не попадали в окружающую среду, где они ухудшают качество почвы, питьевой воды и воздуха.

Макулатуру тоже следует собирать отдельно. Благодаря сортировке старая бумага используется для изготовления рисовальной и туалетной бумаги, а картон – для производства крафт-бумаги и новых картонных упаковок. Выброшенные газеты применяются в производстве подставок для яиц, новых газет и изоляционных материалов.

Сдавайте и помогайте!

Важно помнить, что нормальные, ЦЕЛЫЕ И ЧИСТЫЕ ВЕЩИ ВСЕГДА ДОЛЖНЫ ОТПРАВЛЯТЬСЯ НА НОВЫЙ КРУГ. Это позволяет предотвращать образование отходов и вносит существенный вклад в защиту окружающей среды. Ведь ставший ненужным шкафчик, еще вполне приличный свитер и вполне исправный бытовой прибор могут стать отличным подспорьем для того, кто не может позволить себе купить новое.

Еще важнее задуматься перед каждой покупкой – действительно ли мне нужна эта вещь? Не покупайте ничего лишнего. Это самый доступный способ охраны природы.

Подробности: kuhuviaa.ee



НОВОСТИ ВОЛОСТНОГО УПРАВЛЕНИЯ

9 октября (внеочередное)

Утвержден квалификационный отбор участников государственной закупки «Организация архитектурного конкурса проектов общественного пространства центральной части города Калласте». Концептуальные проекты признаны соответствующими требованиям тендера.

OÜ NU arhitektuur, OÜ STUUDIO TALLIN, KA Arhitektid OÜ, ABMA OÜ и Majaja OÜ одновременно подали все необходимые документы и признаны прошедшими квалификацию для участия в конкурсе. Концептуальные проекты с ключевыми словами «Береговой изгиб», «Береговая ласточка», «Золотой пляж», «На ребро» и «Здесь нет рыбы» признаны соответствующими требованиям основной тендерной документации.

Дано распоряжение созвать жюри архитектурного конкурса в рамках государственной закупки «Организация архитектурного конкурса проектов общественного пространства центральной части города Калласте», которое выберет победителя, определит других призеров и назначит награды, предусмотренные основной тендерной документацией.

3 октября

Строительство

Отказано в разрешении на строительство на земельном участке по адресу ул. Пейпси 88 в поселке Казепяз.

Выданы разрешения на строительство буровых колодцев:

- на земельном участке Лоотузе в деревне Пайкиси;
- на земельном участке Пезду в деревне Унди;
- на земельном участке Пейпси-201 в поселке Казепяз.

Выданы проектные условия:

- для расширения подсобной постройки на участке Кооли в деревне Моку;
- для составления проекта строительства

вспомогательной постройки на участке Пейпси-Арони в деревне Ранна.

Согласовано местоположение бурового колодца на участке Калевипоя в деревне Тьрувере.

В пользу Elektrilevi OÜ установлено принудительное владение для строительства необходимой в общественных интересах подземной кабельной линии на земельном участке Мезэритез в деревне Кауда.

Окружающая среда

В рамках Программы редкого заселения 2023-го года одобрен заключительный отчет владельца земельного участка Ээремаа в деревне Папиару по проекту «Системы канализации».

Землеустройство

Выдано согласие на разделение кадастровой единицы Валгемыйза в деревне Унди; определены адреса и целевое назначение кадастровых единиц, образованных в результате разделения.

Согласовано оставление в государственной собственности кадастровой единицы, расположенной по адресу ул. Пикк 12а в поселке Казепяз.

Экономика

Предпринимателю — физическому лицу Сирле Силласте выдано разрешение на

проведение 8 октября 2023 года с 10.00 до 15.00 на центральной площади города Калласте общественного мероприятия «Калластеская ярмарка».

Социальная сфера

Определен порядок покрытия расходов в связи с оказываемой вне дома круглосуточной услугой общего ухода.

Прочая информация

Заведующий экономическим отделом сообщил волостному управлению об установке нового котла в здании калластеской школы, расположенном по адресу ул. Оя 28.

Волостная старейшина поделилась информацией о том, что 28 сентября завершен государственный тендер по проведению архитектурного конкурса проектов центральной площади города Калласте.

Заместитель волостной старейшины сообщило о том, что на парковке, расположенной напротив земельного участка по адресу ул. Оя 16 в Калласте, будет построен общественный пожарный гидрант.

20 сентября

Строительство

Выданы проектные условия для составления проектов жилого дома, гаража, кафе и ветрогенератора вертикального типа на участке Казесалу в деревне Лахе.

Выдано разрешение на строительство пруда на участке Кулламаа в деревне Пилпакюла.

- Выданы разрешения на использование:
- солнечной электростанции на участке Ээс-Сажаатри в деревне Вара;
 - эвакуационной лестницы основной школы, расположенной на земельном участке Коолимаа в деревне Пала;
 - жилого дома на участке Яанимяз в деревне Тяхемаа.

Согласовано расположение бурового колодца:

- на участке Мянна в деревне Аласоо;
- на участке Сааре в деревне Кадрина;
- на участке Соорезае в деревне Мустаметса;
- на участке Кооли в деревне Тедреколя;
- на участке Крууза в деревне Тяхемаа.

Установлено бессрочное принудительное владение:

- в пользу Elektrilevi OÜ — для строительства необходимой в общественных интересах подземной кабельной линии на земельном участке Ору в деревне Ронисоо;
- в пользу волости Пейпсиэре — для присвоения частной дороге, расположенной в деревне Мустаметса на участке Вяльяку, статуса дороги общественного пользования.

Образование

Изменена структура Вараского детского сада «Ыннетрийну»: количество должностных ставок помощника учителя увеличено с 5 до 6. Назначены пособия на участие во внешкольном образовании и деятельности по интересам.

Окружающая среда

Одобрены заключительные отчеты по Программе редкого заселения:

- проект 2022-го года «Строительство бурового колодца на участке Нурга в деревне Тяхемаа», связанный с земельным участком Нурга в деревне Тяхемаа;
- проект 2022-го года «Строительство канализационной системы», связанный с

земельным участком Трясса в деревне Хаапсипеа;

- проект 2023-го года «Реновация несоответствующей действующим требованиям канализационной системы в жилом доме», связанный с земельным участком Ыунапуу в деревне Тагумаа.

Землеустройство

Целевое назначение передаваемой в муниципальную собственность кадастровой единицы, расположенной в деревне Аласоо, волость Пейпсиэре, определено как 100% земля транспорта. Адрес кадастровой единицы — Хаава-тез, деревня Аласоо, волость Пейпсиэре, Тартуский уезд.

Согласовано оставление в государственной собственности кадастровой единицы Рабаку. Выдано согласие на разделение кадастровой единицы Яхи в деревне Пийбумяз; определены адреса и целевое назначение кадастровых единиц, образованных в результате разделения.

Социальная сфера

Назначено пособие по опеке и определен порядок покрытия расходов в связи с оказываемой вне дома круглосуточной услугой общего ухода.

Утвержден новый состав постоянной комиссии по социальной работе при волостном управлении Пейпсиэре: председатель — заведующая социальным отделом Кятлин Сервет, члены комиссии — специалист по социальной работе Эха Саар, специалист по социальной работе Везле Коок, специалист по защите прав детей Хелина Вестер, специалист по социальной работе Ольга Соловьева, специалист по социальной работе Галина Соколова, специалист по профилектической работе в сфере социальной защиты Кристина Вульф.

Решено направить на рассмотрение в волостной совет проекты документов в связи с отчуждением волостного имущества: земельного участка Фарми в деревне Метсакиви, земельного участка Кирепи-хойдла в деревне Метсакиви, земельного участка Ныва-Кооли в деревне Ныва, земельного участка Паювяля в деревне Торила, земельного участка Пумбамаа в деревне Савиметса, земельного участка Сепаныльва в деревне Кооза, квартиры по адресу Вара 10-7 и земельного участка Вяльяку в деревне Мустаметса.

Прочая информация

Заместитель волостной старейшины Пэтер Киуру сообщил членам волостного управления о поступивших обращениях. 1) Председатель попечительского совета Алатскивиского детского сада обратился с предложением о строительстве на территории детского сада горки для катания на санках. Волостное управление поручило экономическому отделу запросить ценовые предложения. 2) От имени Палаской школы им. Анны Хаавы поступило заявление о принятии в использование помещения, расположенного в бывшем ученическом общежитии. Волостное управление выдало соответствующее разрешение.

Волостная старейшина Пийбе Коэметс сообщила членам волостного управления об инициировании аналитического исследования, фокусом которого станет анализ деятельности в сфере образования, культуры, работы с молодежью и спорта. Исследование планируется провести в сотрудничестве с Nea hariduskorralduse MTÜ.



ВОЛОСТНОЙ СОВЕТ

26-е заседание II созыва волостного совета Пейпсиэре 27 сентября 2023 года.

Внесены изменения в план развития волости Пейпсиэре на 2018–2030 гг. и в план действий по осуществлению программы развития. Утверждены новые редакции полного текста документов «План развития волости Пейпсиэре на 2018–2030 гг.» и «План действий и инвестиций». Утверждена бюджетная стратегия волости Пейпсиэре на 2024–2027 гг., а постановление волостного совета Пейпсиэре от 17.10.2022 № 33 «Бюджетная стратегия волости Пейпсиэре на 2023–2026 гг.» признано недействительным. Волостному управлению Пейпсиэре выдано разрешение на заключение договора аренды пользования автобусом Mercedes-Benz Sprinter (S37BVL) сроком на 3 года по остаточной

стоимости, оставшейся после завершения прежнего договора № 370925AL.

Принято решение об отчуждении путем публичных торгов следующих объектов недвижимости, расположенных в волости Пейпсиэре:

- земельный участок Пумбамаа в деревне Савиметса (кадастровый номер 58601:001:0679) по начальной цене 9 000 евро;
- земельный участок Сепаныльва в деревне Кооза (кадастровый номер 86102:001:0300) по начальной цене 2 900 евро;
- земельный участок Паювяля в деревне Торила (кадастровый номер 58601:001:1198) по начальной цене 5 000 евро;
- земельный участок Ныва-Кооли в деревне Ныва (кадастровый номер 57603:001:0051) по начальной цене 60 000 евро;

- земельный участок Кирепи-хойдла в деревне Метсакиви (кадастровый номер 86102:001:0259) по начальной цене 3 500 евро;
- земельный участок Фарми в деревне Метсакиви (кадастровый номер 86102:001:0261) по начальной цене 4 500 евро;
- земельный участок Вяльяку в деревне Мустаметса (кадастровый номер 86101:005:0034) по начальной цене 9 500 евро;
- 3-комнатная квартира, расположенная по адресу Вара 10-7 в деревне Вара, по начальной цене 29 900 евро.

Председатель волостного совета зачитал обращение от имени RRLektus AS. С обращением выступил член волостного совета А. Широков. Волостная старейшина поделилась информацией о текущей работе волостного управления.

ALUSTAB KERAAMIKARING!

ALATES 19. OKTOOBRIST ALUSTAB
LOSSI KERAAMIKA ALGAJATE
KURSUST! KURSUS TOIMUB IGAL
NELJAPÄEVAL 18.00-20.00
ALATSKIVI LOSSI KELDRIKORRUSEL

KURSUSE MAKSUMUS €60 KUUS VÕI €20 KORD. HIND SISALDAB KÕIKI
MATERJALE, PÕLETUSI JA GLASUURIMIST. KURSUS SOBIB KÕIGILE ALATES
7.ELUAASTAST. KURSUSELE ON VAJALIK EELREGISTREERIMINE.

telltanel00@gmail.com +372 566 69 584

Kokora Kandi
Külaselts
rendib välja ruume
sünnipäevadeks,
seminarideks, koolitusteks.
Olemas vajalik tehnika ja
kööginurk.
Info tel.56845020

Näitetrupp Poolvillased

August Kitzbergi
**Rätsep Õhk ja
tema õnneloo**

Külajant koos laulu ja tantsuga. Etendus
kahes
vaatuses.

Pala Kultuurimajas
29. oktoobril kell 14

Pääse 8 eurot,
lapsed alla 12. a tasuta
Lavastaja: Erika Tetsmann

Mängivad: Margus Raidma, Peep Ait, Mati Kabanen, Ingrid Grünberg,
Evelyn Härm, Liia Sirel, Helle Siimann, Arved Kesa ja Erika Tetsmann

Mulgimaal, säääl on hää elada!

Halloweeni pidu

LAUPÄEVAL 28 OKTOOBER KELL 11-15:00

KOKORA KÜLAKESKUSES
SISSEPÄÄS 2 EUR

KRAHVI TEATRI KOGUPERE KOMÖÖDIA

LOLLIM KUI 6-A
Kahes vaatuses

Pala Kultuurimajas
Pühapäeval
19. november kell 14.00

AUTOR: RAIN ROSENGRAFT
LAVASTAJA: RENE RAIDSALE

Näitlejad:
Ülle Tomson
Meriliis Kukk
Mikk Raidsalu
Rene Raidsalu
Laura Raidsalu
Kätlin Raidsalu
Säde Falkenberg

Pääse 8.-, õpilastele 5.-.
Pileti müük enne etendust kohapeal.
Teatrikohvik

OSTAME
METSAKINNISTUID
RAIEÕIGUST
PÕLLUMAAD
RAIDMEID


53457403
siim@askafor.ee
www.askafor.ee

TV ANTENN + DIGIBOX
PAIGALDUS JA MÜÜK
GARANTII

Soojuspumpade müük
ja paigaldus.
Tel. 5666 3185

Woodwell
Grupp

OSTAME
METSAKINNISTUID
KASVAVA METSA RAIEÕIGUST
PÕLLUMAAD
VÕTAME RENDILE
PÕLLUMAAD
@ priit@woodwell.ee
+372 5106908

SAUNADE
EHITUS JA REMONT
PUIDUTÖÖD
PUITMATERJALIDE
MÜÜK
TEL. 51 353 77

OÜ Kroonipuu Torukülas
pakub tööd
HALUMASINA
TOOTMISTÖÖLISTELE
JA PAKENDAJATELE.
Väljaõpe kohapeal.
Info: 51 44 532
Kroonipuu

LUMATI
RAAMATUKOGU 110
OLETE OODATUD
RAAMATUKOGU JUUBELILE
8. NOVEMBRIL KELL 12.00
RANNA RAHVAMAJAS
INFO TEL. 5194 8278

EELK ALATSKIVI KOGUDUS
Jumalateenistused Alatskivi kirikus pühapäeviti kell 12.30.
Alatskivi koguduse a/a EE371010102021391000
EELK KODAVERE MIHKLI KOGUDUS
Jumalateenistused Kodavere kirikus pühapäeviti kell 10.30.
EELK Kodavere Mihkli koguduse a/a EE331010102029040007



UUED
VALLAKODANIKUD

EMMA MÄGI
KIRSTI HERMANN
01.10.2023
27.09.2023
ÖNNESOOVID!



11.novembril kell 20
Ranna rahvamajas
ISADEPÄEVA PIDU
Tantsuks mängib
GENNY
Pääse 10 €
Avatud baar
Laudade broneerimine
tel 5623 9091



Lembit Holsti IX mälestusturniir
VÄLKMALES
11. novembril kell 11:00 Alatskivi koolis
Turniir läheb Eesti reitingu arvestusse
Eelregistreerimine meili teel uno.ainsoo@gmail.com
hiljemalt 9. novembriks
Info: tel 516 1712
Toetaja: CRONIMET



ÖNNITLEME OKTOOBRIKUU
SÜNNIPÄEVALAPSI

94
92
91
91
91
90
90
89
88
88
87
87
87
87
86
86
85
84
84
84
84
83
83
83
83
83
83
83
82
82
82
82
82
81
80
80
75
75
75
75
75
70
70
70

JELIZAVETA PANINA
JEPISTIMIA ZAITSEVA
ARTEMI LOVJAGIN
JEVLAMPJA RIŽSKAJA
ALEKSANDRA KUDRJAŠOVA
VELJO-MILJAR PLUUM
HELGI KIISS
VÄINO PELSKA
VIKTOR VUKS
INNA ARUOJA
ANTS MAIDLA
DOMNIKA KUZNETSOVA
PELAGEJA PÄRSIKIVI
HELVI MANGUSSON
VILLI PUNGA
LEILI MÄNNIK
VOLLI SBITNEV
HEINO SALUM
IVAN ORLOV
ENDEL MUST
FAINA JEGOROVA
LILIA VUKS
MATI VAINO
RAIMO VADI
JOHANNES CORNELIS KOSTER
ELLE MOROZOVA
EEVI PRIKS
ELL VEIDER
PANCY REINOMÄGI
LEMBIT PIHO
VILMA FROLOVA
HELVE ALEKSANDROVA
MAIE UNDRITS
ANNA OPIKOVA
VIIVI KÕIVIK
JÜRI TILL
MATTI TIGANE
LEILI JUURSALU
VIKTOR PÖLD
ENN ROSENSTEIN
VEERA SUITS
VAIKE PÄRN
SVETLANA MOORA
SVETLANA KOZÕREVA
MÄRT LAANESAAR
ALEKSANDR JAAS
VIKTOR BOŽLOV

Sünnipäevalastel, kes ei soovi äramärkimist valla lehes, palume sellest teada anda e-posti aadressile vald@peipsivald.ee või telefoni teel 5770 4795.

KUULUTUSED

• Laarox OÜ ostab metsa- ja põllumaad. Pakume parimat hinda. Tel 552 7322
• Müüa lõhutud küttepuid. Info: 5345 7403, 5340 3583
• Korstnate ehitus ja remont koos vajalike plekitöödega joosep.sepp@mail.ee, tel 5618 9517
• Ametlik korstnapühkija, oma redel kaasas. Tel 5191 6605
• Ostan nõukogudeaegseid nõusid, keraamikat, mänguasju, kujukesi, ehteid jms. Tel 53560761, Liina
• Ostan vene kellasid (ei pea olema töökorras) fototehnikat, heliplaate, kassette, raamatuid ja muud vanavara. Tel 5872 5458
• Ostan sõidukeid, kaubikuid, maastureid, vana auto-mototehnikat, traktoreid, haagiseid, mootorrattaid, mopeede, igas seisukorras. Arveldamine ja dokumentide vormistamine kohapeal. Tel 5877 1111
• Surmajärgne koristus, ka muud eripuhastustööd, mida ise ei soovi teha. Tel 5699 7492, helz.ee
• Soovin osta järvevaatega maatüki Sääritsa või Ranna külas. Sobib ka väike osa suuremast kinnistust. Tel 518 5392

PEIPSIÄÄRE VALD MÄLESTAB
SEPTEMBER 2023 / OKTOOBER 2023
ELLE-MAI KANA
28.06.1935-19.09.2023
TAMBET SEPP
17.11.1950-21.09.2023
VALENTINA BUDAROVA
20.02.1944-25.09.2023
RIHO KINK
02.07.1943-26.09.2023
ANTS LÕHMUS
06.06.1937-01.10.2023




Südamlik kaastunne
Marvele perega isa
ANTS LÕHMUSE
surma puhul.
Pala kool


Elu on laul
on ilus ta viis
korraks vaid heliseb
ja vaikib siis
Mälestame kauaaegset
lauljat
ELLE-MAI KANA
Endine ansambel Kanarbik